ҲОСИЛНИ НОБУД ҚИЛМАЙ ТЕРИБ ОЛАЙЛИК

Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхоз ва Бўкадаги 2-„Пискент“ совхозининг яхши ташаббуси. Келгуси йилга ҳозирдан пухта замин яратайлик

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

12 ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 215 (3187).

2 ноябрь СЕШАНБА 1965 йил

Баҳоси 2 тийин

Бекобод районидаги 1-«Далварзин» совхозининг ишчилари Хадича Ҳайдарқулова ва Лутфинисса Қамбаровалар кундалик пахта териш нормаларини ошириб бажариб, кўпчиликнинг ҳурматига сазовор бўлишмоқда. Суратда: (чапдан) Ҳ. Ҳайдарқулова ва Л. Қамбарова ўртоқлар.

А. Абалян фотоси.

ДЕҲҚОН БЎЛСАНГ, ШУДГОР ҚИЛ

Шудгорлашни барвақт тугаллаш юзасидан режаларимиз

Бу йил 2-«Пискент» совхозининг меҳнаткашлари мўл ҳосил етиштириб давлатга планда белгилангандагига нисбатан 20 процент кўп юқори сифатли пахта етказиб бердилар. Мўл ҳосил етиштирилганлиги ва механизация кенг жорий этилганлиги туфайли пахтакорларнинг меҳнат унумдорлиги 19 процентга ошди.

Бундай катта муваффақиятларга эришилишида ўтган йили пахта майдонларининг сифатли шудгорлаб қўйилганлиги катта роль ўйнади.

Кузги шудгор — мўл ҳосил гарови. Бу фикрни тасдиқлаш учун жуда кўп мисоллар келтириш мумкин. Совхознинг 4-бўлимидаги Ислом Жўраев ва 2-бўлимдаги Азиз Усмонов ўртоқлар бошлиқ звеноларда бошқаларга қараганда паст ҳосил олинди. Чунки улар ўтган йили далаларни кузги шудгор қилишга мутлақо эътибор бермадилар. Ҳар иккала звенонинг бошлиғи ҳам на ҳайдов тракторини бошқарди, на плугчи бўлиб ишлашга истак билдирди. Илғор звеноларнинг бошлиқлари эса мутлақо бошқача иш тутдилар. Масалан, 3-бўлимдаги звено бошлиғи Ҳаким Бегматов ва 2-бўлимдаги звено бошлиғи Муҳаммад Дадаев ўртоқлар кузги шудгорнинг моҳиятини чуқур тушунган ҳолда ўзларига биркитилган участкани ўзлари шудгордан чиқардилар, бунда илғор агротехниканинг ҳамма талабларига қатъий риоя қилдилар. Бу звеноларнинг бири бу йил гектар бошига 34 центнердан, иккинчиси 32 центнердан хирмон кўтарди. Ислом Жўраев звеносида ҳосилдорлик атиги 14,2 центнерни, Азиз Усмонов звеносида эса 16,4 центнерни ташкил этди, холос.

Асл деҳқонлар: «Ер ҳайдасанг куз ҳайда, куз ҳайдамасанг юз ҳайда» дейди. Бу гапнинг маъносига чуқур тушунган совхозимиз коллективи ҳозир ер ҳайдаш ишларига киришиб кетди. Лекин ҳали далаларимизда ҳосил бор. Биз унинг бирор мисқолини ҳам нобуд қилмай териб олишимиз ва давлатга топширишимиз керак. Пахта нобудгарчилигига мутлақо йўл қўймаслигимиз, ҳар қандай об-ҳаво шароитида ҳам бор ҳосилни батамом териб олишимиз зарур. Шундай қилинмоқда ҳам.

Ҳосил йиғим-теримини тезроқ тугаллаш учун барча мавжуд ишчи кучларини ва терим техникасини сафарбар этамиз, бу ишни конвейер усулида ташкил қиламиз. Бор пахтани териб олиш ва далаларни тозалаш ишига ҳамма бўлимларда 20 та пахта териш машинаси, 17 та кўрак териш машинаси, 8 та механик подборщик, 20 та кўрак чувиш машинаси, ғўзапоя юладиган машиналар ва 500 ишчи сафарбар этилади. Бу мавжуд 20 та ҳайдов тракторининг тезроқ ишга тушишига кенг йўл очиб беради.

Шудгорлашдан олдин карталарни йириклаштирамиз, далаларни текислаймиз.

Совхозимиз бўйича 3020 гектар майдон шудгор қилиниши керак. 20 та трактор икки сменада ишласа, ҳар кеча-кундузда 120 гектар майдонни қўлдан чиқариш мумкин. Шундай қилиб биз ер ҳайдаш ишларини 25 кунда тугаллаймиз. Ҳамма звено бошлиқлари шудгорлаш ишига ё смена тракторчиси сифатида, ёки плугчи сифатида бевосита иштирок этадилар.

Ер ҳайдашдан олдин гектар бошига 3 центнердан суперфосфат соламиз. Кам қувват ерларнинг ҳар гектарига (бундай ерлар бизда 450 гектар) қўшимча равишда 7,5 тоннадан маҳаллий ўғит соламиз.

Шудгорлашнинг барвақт ва юқори сифатли ўтказилиши катта аҳамиятга эга эканлигини ҳисобга олиб, ҳайдов агрегатларига намунали техника хизмати кўрсатамиз ва ишнинг сифати устидан қаттиқ контроль ўрнатамиз. Социалистик мусобақа натижалари якунланаётганида ишнинг сифати ва суръатига алоҳида эътибор берилади. Шудгорлаш илғорлари учун кўчма Қизил байроқлар ва вимпеллар таъсис этилди.

Ер ҳайдашда қатнашаётган кишилар тўғрисида ғамхўрлик қилиш — юксак унумдорликка эришишнинг асосий шартидир. Совхоз тракторчилари бепул махсус кийим-кечаклар билан таъминланди, икки марта иссиқ овқат ташкил этилди, далаларда дам олиш учун иссиқ бинолар ҳозирланди, ҳайдов тракторлар кабиналарининг иссиқ бўлиши чоралари кўрилди. Мунтазам равишда ҳар беш кунда иш ҳақи бериб борилади.

Шудгорлашда меҳнатга ҳақ тўлаш ҳайдовнинг узунлиги, участканинг рельефи, тупроқнинг солиштирма қаршилиги, шудгорнинг чуқурлиги, тракторнинг маркасига қараб белгиланади. Тупроқни чуқур юмшатадиган мосламалар билан 32 сантиметр чуқурликда шудгор қиладиган тракторчи — машинистларнинг меҳнатига механизациялаштирилган ишларнинг V-VI разрядлари бўйича ҳақ тўланади. Норма бажарилганлиги учун (норманинг қандайлигига қараб) 4 сўм 20 тийин ёки 5 сўм ҳақ тўланади. Бундан ташқари I—II класс тракторчи-машинистларга қўшимча ҳақ тўланади: биринчи класс механизаторга ишбай ҳақининг 20 процентн миқдорида, иккинчи класс механизаторига эса 10 проценти миқдорида.

Тракторчилар кўпроқ гектар ерни ҳайдашга ошиқмасдан, сифат тўғрисида дурустроқ қайғуришлари учун биз шудгорлашда уларнинг меҳнатига аккорд ҳақ тўлашга қарор қилдик. Меҳнатга тўланадиган ҳақ бажарилган ишнинг сифатига ва белгиланган баҳога боғлиқ бўлади. Бунда биркитилган картани шудгорлаш учун қанча ҳақ тўланиши олдидан ҳисоблаб қўйилади ва ҳар бир майдонни қачон ҳайдаб бўлишнинг муддати белгиланади. Тракторчи ва прицепчиларга ҳисоблаб чиқилган пулнинг 50 проценти аванс тариқасида бериб борилади, қолган қисми эса иш тугагач, шудгорни комиссия қабул қилиб олгач берилади.

Совхоз дирекцияси ва ишчилар комитети барвақт ва сифатли шудгорлашнинг катта аҳамиятга эга эканлигини ҳисобга олиб, бу иш учун ойлик маошнинг 30 проценти миқдорида қўшимча ҳақ тўлашни кўзда тутмоқдалар.

Совхознинг бош агрономи, бош инженери, бўлимларнинг агроном ва механиклари ҳамда ишчилар комитетининг вакилидан иборат тузилган комиссия шудгорлашнинг сифати, муддати ва ҳажмини аниқлайди.

Топширилган ишни юқори сифатли қилиб бажарган тракторчи-машинистлар ва прицепчилар меҳнатига 30 процент миқдорида қўшимча ҳақ тўланади.

Совхозимиз ишчилари ва мутахассислари Улуғ Октябрнинг 48-йиллиги шарафига социалистик мусобақани кучайтира бориб ва КПССнинг XXIII съездини муносиб кутиб олиш учун меҳнат вахтасида туриб ишлаб, экин майдонларини қисқа муддат ичида юқори сифатли шудгорлаш мажбуриятини олдилар.

А. ДУСБЕКОВ,
2-«Пискент» совхозининг директори.

И. ПЎЛАТОВ,
партия комитети секретари.

А. СИНДОРОВ,
ишчилар комитетининг раиси.

МЎЛ ҲОСИЛ ГАРОВИ

Шудгорлаш юзасидан белгилаган тадбирларимиз

Бизнинг колхозимизда пахта ҳосилдорлиги йил сайин ошиб бормоқда. Бу йил гектаридан ўртача ҳисобда 33,5 центнердан ҳосил олдик. Бу 1964 йилдагига нисбатан 2,7 центнер кўпдир. Пахта йиғим-терими ҳали давом этмоқда. Биз гектар бошига яна камида ярим центнердан ҳосил йиғиб олишни мўлжаллаяпмиз.

Хўжалигимиз пахтакорлари ўз тажрибаларида шуни синаб қаноат ҳосил қилдиларки, ер барвақт ва сифатли қилиб ҳайдалса, гектар бошига қўшимча равишда 3—4 центнер кўп пахта олиш ва ҳосилни 10—12 кун барвақт пишишига эришиш мумкин. Ҳозир биз шудгорни 25 ноябрга қадар, яъни бултургига нисбатан 15 кун олдин тугаллаш имкониятига эгамиз. Механизаторларимиз ана шу қулай кунларни зое ўтказмаслик учун шу кунларда КПСС XXIII съезди шарафига меҳнат вахтасида туриб ишламоқдалар, ҳосилнинг далада қолган қисмини эртароқ саранжонлаб олиш мақсадида куч-ғайратларини аямай меҳнат қилмоқдалар.

Кейинги йилларда тўплаган тажрибамиз комплекс механизациялашган звеноларнинг иш натижаларини қунт қилиб ўрганишимиз, экин майдонларининг мақсадга мувофиқроқ бўлган ҳажмини, звенога биркитиладиган техника миқдорини аниқлаш, звенонинг ҳар бир аъзосига биркитиб бериладиган пахта майдонини тўғри белгилашга имкон бермоқда.

Ўтган йили колхозимизда 12 та бригада ва 36 та бригада ичидаги комплекс механизациялашган звено ишлади. Колхоз правлениеси 1965 йилги тадбирлар муҳокама қилинаётган пайтда илғор тракторчиларнинг таклифига биноан меҳнатнинг бригада системасини тугатишга қарор қилинди. Бригадалар ўрнига учта участка ва 12 та мустақил комплекс механизациялашган звено ташкил этилди. Ҳайдов тракторларининг механизаторлари ҳам звено составига киритилди. Тракторчи бўш вақтларида звенонинг бошқа ҳамма ишларига актив қатнашади.

Бу йил биз звеноларга ҳайдов тракторларини ҳам биркитиб бердик. Ҳайдов тракторларининг механизаторлари илгари бажарган ишларининг ҳажмига қараб ҳақ олардилар. Эндиликда эса звенонинг бошқа аъзолари каби пахта тайёрлаш йиллик планининг ортиғи билан бажарилганлиги эвазига қўшимча ҳақ ҳам олмоқдалар. Буларнинг ҳаммаси механизаторларнинг моддий манфаатдорлиги принципини тўғри қўлланишга тўла имкон бермоқда.

Яқинда колхоз правлениеси активлар билан биргаликда 1966 йил ҳосили учун ер ҳайдашга техникани тайёрлашнинг қандай бораётганлигини муҳокама қилди. 2 та С—80, ДТ—74, 9 та ДТ—54 трактори ва шудгорда ишлатиладиган прицеп инвентарлари созланди. Шудгорлашни ўз вақтида ўтказиш мақсадида биз ҳар учала участкада ҳам группалар туздик. Бу группаларнинг ҳар бирига 4 тадан ҳайдов трактори ва 150 колхозчи биркитиб берилди.

Биринчи ноябрдан йигирма бешинчи ноябргача далаларни конвейер усулида тозалаш ва ер ҳайдаш ишларини тугаллашга қарор қилинди. Керак бўлган жойларда далаларни текислаймиз, созлаймиз.

Камҳосилли ерларнинг (бундай ерлар бизда 200 гектар бор) унумдорлигини ошириш мақсадида шудгордан олдин гектар бошига 10 тоннадан органик ўғит соламиз. Ерни олдида махсус мосламаси бўлган плуглар билан 32—35 сантиметр чуқурликда шудгор қиламиз.

Ҳамма ҳайдов тракторларининг ишини икки сменада ташкил этамиз. Барча агрегатларни кабиналар билан жиҳозлаймиз, тракторчи ва плугчиларни махсус кийим-кечаклар билан таъминлаймиз, далада уч маҳал иссиқ овқат ташкил этамиз.

Ҳайдов тракторларига техник хизмати кўрсатиш учун 3 та Газ-51 автомашинаси ажратамиз ва уларни участкаларга биркитиб қўямиз.

Тракторчилар кўпроқ гектар ерни ҳайдашга ошиқмасдан, сифат тўғрисида дурустроқ қайғуришлари учун биз шудгорлашда уларнинг меҳнатига аккорд ҳақ тўлашга қарор қилдик. Меҳнатга тўланадиган ҳақ бажарилган ишнинг сифатига ва белгиланган баҳога боғлиқ бўлади. Бунда биркитилган картани шудгорлаш учун қанча ҳақ тўланиши олдидан ҳисоблаб қўйилади ва ҳар бир майдонни қачон ҳайдаб бўлишнинг муддати белгиланади. Тракторчи ва прицепчиларга ҳисоблаб чиқилган пулнинг 50 проценти аванс тариқасида бериб борилади, қолган қисми эса иш тугагач, шудгорни комиссия қабул қилиб олгач берилади.

Шудгорлашни тезроқ тугаллашга тракторчиларни қизиқтириш учун колхоз правлениеси ва партия ташкилотининг кўчма Қизил байроғи, шунингдек яхши кўрсаткичларга эришган тракторчиларга ҳар беш кунликда бериб бориш учун вимпеллар таъсис этилди. Кўчма Қизиб байроқ билан бирга пул мукофотлари ҳам берилади.

Тракторчилар ўртасида олиб бориладиган мусобақани «Жанговар варақа»ларда мунтазам суратда ёритиб борамиз.

Ер ҳайдашнинг сифатини беш кишидан иборат тузилган махсус комиссия текширишдан ўтказиб туради.

Биз КПСС Марказий Комитетининг март Пленуми қарорларини ҳаётга татбиқ этабориб, барча экин майдонларимизни қулай агротехника муддатларида шудгорлаб олиш ва келаси йилда пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилдорлигини янада ошириш учун астойдил ҳаракат қиламиз.

М. РЎЗИМАТОВ,
Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхоз раиси, Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган механизатор.

Ш. ХОЛТУРСУНОВ,
колхоз партия ташкилотининг секретари.

СЎНГГИ ГРАММГАЧА

Янгийўл районидаги Калинин номли колхозининг азамат деҳқонлари пахта тайёрлаш планини бажарганларига анча бўлди. Лекин шунга қарамай, далада иш бўшаштирилгани йўқ. Колхозчилар ўз зиммаларига олган мажбуриятни тезроқ бажариш учун курашиб, давлатга қўшимча пахта сотишни давом эттирмоқдалар.

Колхозда жуда кўп бригада ва звенолар бир йилнинг ўзида ҳосилдорликни гектар бошига 4—5 центнердан оширишга муваффақ бўлмоқдалар. Ўртоқ Кучали Маҳрамов бошлиқ нарядсиз ишлайдиган звено аъзолари ҳам ғайрат кўрсатишди. Улар ҳар гектар ердан 30 центнердан пахта топшириш мажбуриятини олганар. Колхоздаги бошқа звенолар ҳам баракали хирмон кўтариш учун фидокорлик билан ишлаяптилар.

А. ЖАЛОЛОВ.

САМИМИЙ ВАЗИЯТДА

31 октябрда СССР Олий Совети Президиумининг раиси А. И. Микоян расмий визит билан Совет Иттифоқида турган Франция ташқи ишлар министри М. Кув Де Мюрвилни қабул қилди. Ҳар иккала мамлакатни қизиқтираётган масалалар устида дўстона очиқ суҳбат ўтказилди.

* * *

Совет ҳукуматининг таклифига биноан, СССРда турган Франция ташқи ишлар министри М. Кув Де Мюрвилни 31 октябрда СССР Министрлар Советининг раиси А. Н. Косигин қабул қилиб, у билан анча суҳбатлашди.

Суҳбат вақтида халқаро аҳвол масалалари ва, жумладан, Европа проблемалари, шунингдек Совет-Франция муносабатлари масалалари муҳокама қилинди.

Фикрлашув самимий, дўстона вазиятда ўтди.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1 НОЯБРГАЧА БЎЛГАН

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Районлар	Бир кунда	Мавсум бошидан бери	Шу жумладан бир кунда машина терими	Мавсум бошидан бери
ОРЖОНИКИДЗЕ	0,29	123,28	—	116,20
ОҚҚЎРҒОН	0,15	114,79	0,02	132,54
ЎРТА ЧИРЧИҚ	0,14	113,96	0,02	112,39
ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ	0,16	112,27	—	123,47
КАЛИНИН	0,44	110,96	—	72,01
БЎКА	0,08	108,99	—	114,04
ЯНГИЙЎЛ	0,45	106,13	0,69	96,75
БЕКОБОД	0,18	102,05	—	100,52
ОБЛАСТЬ БЎЙИЧА:	0,21	110,52	0,11	112,33

ДЎСТОНА УЧРАШУВ

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ВА ПОЛЬША БИРЛАШГАН ИШЧИ ПАРТИЯСИ РАҲБАРЛАРИНИНГ СУҲБАТИ

29—30 октябрда Белоруссия ССРда Совет Иттифоқи Коммунистик Партияси ва Польша Бирлашган Ишчи Партиясининг раҳбарлари учрашдилар. Учрашувда Совет Иттифоқи Коммунистик Партияси томонидан: КПСС Марказий Комитетининг Биринчи Секретари Л. И. Брежнев, КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, СССР Министрлар Совети раисининг биринчи ўринбосари К. Т. Мазуров, КПСС Марказий Комитетининг секретари Ю. В. Андропов, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари В. Н. Новиков қатнашдилар. Учрашувда Польша Бирлашган Ишчи Партияси томонидан Польша Бирлашган Ишчи Партияси Марказий Комитетининг Биринчи Секретари Владислав Гомулка, Польша Бирлашган Ишчи Партияси Марказий Комитети сиёсий бюросининг аъзоси, Польша Халқ Республикаси Министрлар Советининг Раиси Юзеф Циранкевич, Польша Бирлашган Ишчи Партияси Марказий Комитети сиёсий бюросининг аъзоси, партия Марказий Комитетининг секретари Зенон Клишко, Польша Бирлашган Ишчи Партияси Марказий Комитети сиёсий бюросининг аъзоси, Польша Халқ Республикаси Министрлар Совети ҳузуридаги планлаштириш комиссиясининг раиси Стефан Ендриховский қатнашдилар.

Совет Иттифоқи Коммунистик Партияси ва Польша Бирлашган Ишчи Партиясининг раҳбарлари ўз мамлакатларида социалистик ва коммунистик қурилишнинг қандай бораётганлиги тўғрисида бир-бирларига ахборот бердилар, Совет Иттифоқи билан Польша Халқ Республикаси ўртасида иқтисодий ва сиёсий муносабатларни янада ривожлантириш масалаларини муҳокама қилдилар, шунингдек Европадаги ва жаҳоннинг бошқа районларидаги ҳозирги вазиятнинг энг муҳим проблемалари устида, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракати масалалари устида фикрлашиб олдилар.

Учрашув қатнашчилари ҳар иккала мамлакат ўртасида ҳар томонлама алоқаларнинг муваффақиятли ривожланиб бораётганлигидан ўзларининг ғоят мамнун бўлганликларини изҳор қилдилар ҳамда Совет Иттифоқи билан Польша Халқ Республикаси ўртасида, Совет Иттифоқи Коммунистик Партияси ва Польша Бирлашган Ишчи Партияси ўртасида қардошлик муносабатларини чуқурлаштириш ва мустаҳкамлаш совет ва поляк халқларининг манфаатларига мос бўлиб тушаётганлигини, тинчлик ва социализм кучларини мустаҳкамлаётганлигини назарда тутиб, бу алоқаларни янада кенгайтириш йўлида кўрилиши мумкин бўлган чораларни тўла иноқлик руҳида муҳокама қилдилар. Шу билан бирга, барча социалистик мамлакатлар ўртасидаги ҳамкорликни янада такомиллаштириш ва чуқурлаштириш ҳозирги вақтда катта аҳамиятга эга эканлиги уқтириб ўтилди.

Совет Иттифоқи Коммунистик Партияси ва Польша Бирлашган Ишчи Партияси раҳбарларининг учрашуви тўла якдиллик ва ҳозирги энг муҳим халқаро проблемаларга баҳо беришда қарашларнинг бирлиги вазиятида ўтди.

ОДЕССАНИНГ ОЛТИН ЮЛДУЗИ

ОДЕССА. 30 октябрда Одессада Украина Компартияси шаҳар комитети билан шаҳар советининг жамоат ташкилотлари, Совет армияси ва ҳарбий денгиз флоти вакиллари билан биргаликда тантанали мажлиси бўлиб ўтди. Бу мажлис қаҳрамон шаҳарга Ленин ордени ва «Олтин Юлдуз» медалини топширишга бағишланди.

КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари М. А. Сусловни, КПСС Марказий Комитети президиумининг аъзоси, Украина Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари П. Е. Шелестни, Одесса области ва шаҳри раҳбарларини, шаҳар учун олиб борилган жангларнинг қатнашчиларини, барча қаҳрамон шаҳарлар делегацияларининг раҳбарларини мажлис аҳли самимий кутиб олди.

Мажлисни Одесса область партия комитетининг биринчи секретари М. С. Синица очди.

Йиғилишда М. А. Суслов нутқ сўзлаб, юксак ҳукумат мукофотини топширди.

Ўртоқ М. А. Суслов қаҳрамон шаҳарнинг барча меҳнаткашларини, барча жангчиларини, Одессанинг шавкатли ҳимоячилари бўлган Ватан урушининг барча ветеранларини КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети номидан табриклади ва қизғин қутлади. Ленин ордени билан Олтин Юлдуз Одесса ҳимоячиларининг мислсиз жасоратига тамомила муносиб равишда зийнат бўлади. Одесса мудофааси совет кишилари кўрсатган оммавий қаҳрамонликнинг ёрқин намунаси бўлиб хизмат қилади. Ўша йиллардаги воқеалар билан бизнинг давримиз ўртасида қанча вақт ўтган бўлмасин, Одессанинг жасорати ҳеч қачон унутилмайди.

Шундан сўнг нотиқ Одесса ишчилар синфининг шонли революцион традициялари ҳақида, шаҳар пролетариати 1905 йилда олиб борган мардонавор революцион кураш тўғрисида. Одесса меҳнаткашлари билан Қора денгиз флотининг денгизчилари Улуғ Октябрь социалистик революциясида ва гражданлар урушида актив қатнашганликлари ҳақида гапиради. Телбаларгина шундай жанговар ва революцион традицияларга эга бўлган совет шаҳрини забт этишдан хомтама бўлишлари мумкин эди.

Одессага ҳужум қилган немис ва румин фашистларининг қўшинлари, — деб сўзини давом эттирди М. А. Суслов, — шаҳарни мудофаа қилган совет қўшинларига нисбатан сон жиҳатидан олти карра устун эдилар. Бироқ, Одесса ҳимоячилари душманнинг катта-катта кучларини бўғиб қўйдилар ҳамда фашистлар қўмондонлигининг Украина билан Донбассни «яшин тезлигида» босиб олиш хусусидаги планларини барбод этдилар.

Бутун мамлакат Одессанинг қаҳрамонона мудофаасини зўр эътибор билан кузатиб турди. Коммунистлар қаҳрамон шаҳар мудофаасининг жон-дили бўлганликларини халқимиз билар эди. Одесса партия комитети шаҳар мудофаасининг жанговар штаби бўлди. Ишчилар, шаҳарнинг бутун аҳолиси «Одесса совет шаҳри эди, ҳозир ҳам шундай ва шундай бўлиб қолади!» деган шиор билан ўз вазифаларини фидокорона адо этдилар.

Одесса мудофааси СССР халқлари дўстлигининг қудратли ҳаётий кучини намойиш қилди. Мамлакатимиздаги барча миллатларнинг меҳнаткашлари бир сафда қўлни-қўлга бериб, умумий душманга қарши жанг қилдилар. Шаҳар ҳимоячилари қўмондонликнинг буйруғига биноан, уни ташлаб чиққанларидан кейингина душман шаҳарга кира олди. Совет қўшинлари Одессани вақтинча ташлаб чиқдилар. Улар бутун артиллерия, танклар, автомашиналар, инженерлик ва бошқа хил ҳарбий буюмларнигина эмас, балки неча ўн минг тонна саноат ускуналарини ҳам олиб кетдилар. Фашистлар бўшаб қолган шаҳарга киришга узоқ вақтгача журъат қила олмади. Совет қўшинлари эвакуация қилингандан кейин орадан 12 соат ўтгачгина Одесса чеккаларида душман разведкачиларининг дастлабки группалари кўрина бошлади. Улар қўрққанидан олазарак бўлиб, фақат кечқурун шаҳар кўчаларига кириб келди.

М. А. Суслов совет халқи Одессанинг Улуғ Ватан уруши йилларида кўрсатган тарихий жасоратини ҳамиша эсда тутади ва ғоят ҳурмат билан ёдлайди, деди. У, Одесса учун олиб борилган жангларда ҳалок бўлган қаҳрамонлар хотирасини ҳурматлаш учун бир минут сукут сақлаб туришни таклиф қилди.

Фашизм устидан қозонилган ғалаба ва унинг қуролли кучлари тор-мор келтирилганлиги жаҳоншумул тарихий аҳамиятга эга бўлди, деб сўзини давом эттирди нотиқ. 1945 йилдан кейин ер куррасида содир бўлган ва бўлаётган туб ўзгаришлар натижасида империализм кучлари тагидан зил кетди, тинчлик, демократия ва социализм учун курашаётган кучлар эса кўп баравар мустаҳкамланди. Бу ҳол кишилик тарихининг тараққиётини орқага суриб юбормоқчи бўлган империалистик доираларни қаҳр-ғазабга келтирмоқда.

Халқаро реакция билан агрессиянинг бош кучи — АҚШ империализмидир. Америка империализми Вьетнамда босқинчиларча агрессия бошлаб юборди ва яқиндагина озодлик ва мустақилликка эришган бошқа мамлакатларга қарши иғвогарликларни тўхтатмаяпти. Совет халқи Вьетнамнинг курашаётган халқига ҳар тарафлама ёрдам ва мадад кўрсатмоқда ҳамда Вьетнамда империалистларнинг жинояткорона уруши тўхтатилсин, деб қатъиян талаб қилмоқда.

Империализмнинг агрессив кучлари ва Ғарбий Германиянинг империалист-реваншчи кучлари янги жаҳон уруши бошлаб юбориш планларини тузмоқдалар. Биз, совет кишилари жаҳон халқлари бу фалокатнинг олдини олишга лаёқатли эканликларига аминмиз, империалистларнинг агрессив планлари барбод этилишига аминмиз. Империалистлар томонидан тинчликка солинаётган таҳдиддан кўз юмиш чуқур хато ва зарарли бўлур эди. Жаҳон халқлари тинчликни ва социал тараққиётни ҳимоя қилишда ниҳоятда зўр хушёрлик кўрсатишлари, империалистларнинг макрли ниятларини фош қилишлари ва барбод этишлари керак.

(Давоми иккинчи бетда).

Оққўрғон районидаги Куйбишев номли колхоз областда бешинчи бўлиб пахта тайёрлаш планини бажарди. Барвақт маррага етишда механизаторларнинг ҳиссаси катта бўлди. Ҳар бир «зангори кема» капитани 90—100 тоннадан пахта териб беришди. Суратда: колхознинг илғор механик ҳайдовчиларидан А. Баҳодиров, С. Алибеков, М. Эргашев, Н. Деҳқонбоев, А. Дадабоев ўртоқлар. Улар шудгорни тезлаштиришда қандай ишлаяжаклари ҳақида бир-бирлари билан суҳбатлашмоқдалар. А. Тўраев фотоси.

ОДЕССАНИНГ ОЛТИН ЮЛДУЗИ

(Боши биринчи бетда).

Бизнинг партиямиз ва Совет ҳукуматимиз, дейди сўнгра М. А. Суслов, совет халқининг тинч меҳнатини ва ер юзида мустаҳкам тинчликни таъминламоқ учун барча зарур чораларни кўрмоқдалар. Жаҳон термоядро урушининг олдини олиш ва империалистик агрессорларни жиловлаб қўйиш мақсадида партия ва ҳукуматимиз социалистик мамлакатларнинг жипслиги ва бирлигини, коммунистик ва ишчи партияларнинг бирлиги ва биргаликдаги ҳаракатларини, ҳозирги замондаги барча революцион ва антиимпериалистик кучларнинг бирлиги ва биргаликдаги ҳаракатларини мустаҳкамлаш учун курашмоқдалар. Бу кучлар ўзининг бирлиги ва жипслиги билан, империализмга қарши биргаликда қилаётган ҳаракатлари билан енгилмасдир.

Ватанимизнинг иқтисодий қудратини ва мудофаа салоҳиятини бутун чоралар билан мустаҳкамлаш тўғрисида, унинг ишлаб чиқарувчи кучларини юксак даражага кўтариш ҳақида, совет кишиларининг турмуш даражасини муттасил ошириш тўғрисида доимо ғамхўрлик қилиш бизнинг муқаддас вазифамиздир. Биз коммунистик жамият барпо этмоқдамиз ва сира оғишмай шу буюк мақсад сари бормоқдамиз.

Сўнгра нотиқ бундай дейди: фашистлар совет тупроғида ғоят катта вайронгарчиликлар қолдириб кетди. Одесса шаҳри билан Одесса областининг ўзигагина оккупация даврида 25 миллиард сўмликдан ортиқ миқдорда зиён етказилди.

Урушдан кейинги йилларда Совет Иттифоқида қилинган ишларга чинакам иқтисодий мўъжиза деб қарашга ҳақлимиз. Ҳозирги вақтда бутун жаҳонда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг қарийб 20 проценти Совет Иттифоқи саноат маҳсулотининг улушига тўғри келмоқда. Булар—социалистик системанинг куч-қудратидан ва совет халқи қилаётган ижодий яратувчилик меҳнатининг салобатидан далолат бериб турибди.

М. А. Суслов Одесса шаҳри ва Одесса областининг меҳнаткашлари урушдан кейинги йилларда саноатда ва қишлоқ хўжалигида эришган ютуқларни таъкидлаб, бундай деди: КПСС Марказий Комитети томонидан 1964 йил октябрь ва ноябрдаги, шу йил март ва сентябрдаги Пленумларда қабул қилинган қарорлар ишчилар, деҳқонлар ва совет интеллигенциясининг меҳнатдаги ғайратини ғоят ошириб юбормоқда. Бу қарорлар иқтисодий жараёнларни чуқур анализ қилишга асосланган бўлиб, партия ва Совет давлатининг иқтисодий сиёсатдаги ленинча бош йўлини ифода этади.

Партия Марказий Комитети шу нарсага чуқур аминдирки, ана шу қарорларни изчиллик билан амалга ошириш халқ хўжалигини тағин ҳам тезроқ ривожлантиришни ва совет халқининг моддий фаровонлигини яхшилашни таъминлайди, социалистик Ватанимиз куч-қудратини тағин ҳам кўпроқ мустаҳкамлайди.

Коммунистик партия билан совет халқи, деди пировардида М. А. Суслов, партия XXIII съездини кутиб олмоқдалар, бутун партиямизнинг, бутун халқимизнинг хоҳиш-иродасини ифода этадиган бу съезд коммунизм қурилишида галдаги босқичнинг энг муҳим вазифаларини белгилаб беради. Совет кишилари КПСС XXIII съездини муносиб кутиб олиш учун бошлаб юборган социалистик мусобақа бутун мамлакат бўйлаб кенг қулоч ёзмоқда.

М. А. Суслов ҳозир бўлган кишиларга КПСС Марказий Комитети номидан коммунизм қурилишининг ҳамма соҳаларида янги-дан-янги катта муваффақиятлар тилади ҳамда қаҳрамон Одесса бундан буён ҳам Ватанимиздаги илғор шаҳарлар қаторида бўлади, деб қатъий ишонч билдирди.

Украина компартияси Одесса шаҳар комитетининг биринчи секретари Н. А. Неизвестний, «Январь қўзғолони» крансозлик заводининг ишчиси, комсомол аъзоси Галина Войникова юксак мукофот учун партия ва ҳукуматга миннатдорчилик билдирди.

Қаҳрамон шаҳар меҳнаткашларини қаҳрамон шаҳарлар — Москва, Ленинград, Киев, Севастополь, Волгоград ва қаҳрамон Брест Қалъаси делегацияларининг вакиллари табрикладилар.

Сўнгра П. Е. Шелест нутқ сўзлади.

Мажлис қатнашчилари КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советига, шунингдек Украина Компартияси Марказий Комитети, Украина ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советига баланд руҳ билан мактублар қабул қилдилар.

ВЯТКА ЭЛИДА БАЙРАМ

КИРОВ, 30 октябрь. (ТАСС). Бугун бу ерда областга юксак ҳукумат мукофоти — Ленин ордени топширилишига бағишланган тантанали йиғилиш бўлиб ўтди. Киров области жамоат чорвачилигини ривожлантиришда эришган муваффақиятлари учун, шунингдек қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотишни кўпайтирганлиги учун ана шу мукофотга сазовор бўлган эди.

КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, РСФСР Министрлар Советининг раиси Г. И. Воронов президиумга чиққанида мажлис аҳли уни самимий кутиб олди. Тантанали йиғилиш залида меҳнат ветеранлари, донгдор чорвадорлар, деҳқонлар, механизаторлар, Пермь, Горький, Кострома областларидан келган меҳмонлар ўтиришибди.

Г. И. Вороновга сўз берилади.

Ўртоқ Г. И. Воронов Киров области меҳнаткашларини Ленин ордени топширилаётганлиги билан КПСС Марказий Комитети, Совет Иттифоқи Олий Совети Президиуми ва ҳукумати, КПСС Марказий Комитетининг РСФСР Бюроси, Россия Федерацияси Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети номидан табриклади. Область жамоат чорвачилигини ривожлантиришдаги муваффақиятлари учун ҳамда бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотишни кўпайтирганлиги учун 1959 йил декабрь ойида Ленин ордени билан мукофотланган.

Коммунистик партия ва ҳукумат, — деди ўртоқ Воронов, — мамлакат халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларини янада ривожлантириш ва совет халқининг фаровонлигини ошириш соҳасида катта-катта тадбирларни амалга оширмоқдалар. КПСС Марказий Комитети март Пленумининг қарорлари қишлоқ хўжалигида сўнгги беш йиллик даврида йўл қўйилган қолоқликни бартараф этишга, қишлоқ хўжалигига раҳбарликдаги хатолар ва камчиликларни тугатишга, колхоз ва совхоз ишлаб чиқаришининг соғлом ва тез ривожланишига халақит бераётган жамики иллатларни йўқотишга қаратилган. КПСС Марказий Комитетининг март Пленуми қишлоққа иқтисодий ёрдам кўрсатишнинг шундай программасини белгилаб бердики, бу программанинг амалга оширилиши туб ўзгаришларга олиб боради, ҳар қайси колхоз ва совхозда хўжаликни рентабелли юргизиш учун барча шарт-шароитларни яратиб беради.

КПСС Марказий Комитетининг март Пленумидан кейин кўп вақт ўтгани йўқ. Бахтга қарши бу йил мамлакатнинг кўпгина районларида иқлим шароитлари ҳаддан ташқари ноқулай бўлди. Шунга қарамай, аҳолини баъзи қишлоқ хўжалик маҳсулотлари билан таъминлашни гарчи ҳали унча кўп даражада бўлмаса ҳам, лекин ҳозирдаёқ сезиларлик равишда яхшилашга муваффақ бўлинди. 20 октябргача Россия Федерациясида гўшт тайёрлаш давлат планлари 90 процент, сут тайёрлаш плани 99 процент, тухум тайёрлаш плани 100,5 процент, жун тайёрлаш плани 103 процент бажарилди. Россия Федерациясининг колхоз ва совхозлари, шунингдек Совет Иттифоқининг бошқа республикалари ҳам чорва маҳсулотлари тайёрлаш юзасидан давлатнинг берган план—заказини анча ошириб бажарадилар, дейиш учун ҳам асослар бор. Бу, албатта, совет халқининг фаровонлигини ошириш ишига хизмат қилади.

Шундан сўнг нотиқ давлатга бу йил сут, гўшт, тухум ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари сотиш планларини бажариш соҳасида Киров области эришган баъзи муваффақиятларни батафсил тавсифлаб ўтади. У айтадики, Киров областининг колхоз ва совхозлари деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш ҳамда барча хўжаликларнинг экономикасини кўтариш учун катта имкониятларга эгадирлар. Рўйирост гапирадиган бўлсак, Киров области сўнгги йилларда қишлоқ хўжалигини ривожлантириш даражаси бўйича бир жойда депсиниб турибди. Унинг табиий шароитлари яратиб бераётган имкониятлардан тўлиқ фойдаланилаётгани йўқ. Область қишлоқ хўжалигининг орқада қолаётганлигига асосий сабаблар шуки, деҳқончилик маданияти паст даражада, бу ишда практика илм-фандан ажралиб қолган, бугун бир хил йўл тутилса, эртасига тамоман тескари йўл тутилмоқда, хўжалик юргизишнинг орқада қолаётганлигига эътибор берилмаяпти.

Давлат деҳқончиликни юксалтириш учун область колхоз ва совхозларига талайгина моддий ресурслар ажратиб бермоқда. Вазифа ажратилаётган маблағларнинг ҳар бир сўмидан уддабуролик билан, иложи борича кўпроқ самарали йўсинда фойдаланишдан иборат. Областда чорвачиликни ривожлантиришга энг халақит бериб турган нарса ем-хашакнинг етишмаслигидир.

Март Пленумининг қарорлари қишлоқда кўпгина ижобий жараёнларни ҳаётга уйғотди. Масалан, шу нарса маълумки, маҳсулот тайёрлаш планининг камайтирилганлиги айни кутилганидек маҳсулот етиштиришни камайтиришга эмас, балки ўстиришга, давлатга маҳсулот сотишни кўпайтиришга олиб келди. Моддий омил—ҳар қандай маъмурий тазйиққа нисбатан анча қудратлироқ воситадир. Биз раҳбарликнинг эски методларини қатъиян қоралаш билан бирга, эндиликда экономикани ривожлантиришнинг хўжалик ҳисоби, пул, нарх, таннарх, фойда, савдо, кредит, сармоя сингари омилларидан қанча усталик билан фойдаланиш ғамини емоғимиз керак.

Колхоз ва совхозларга маҳсулот тайёрлашнинг бир неча йилларга мўлжалланган реал планлари белгилаб берилганлиги, экин майдонлари структурасини ва чорва туёғини юқоридан планлаштиришдан воз кечилганлиги, колхозчилар ва совхоз ишчиларининг шахсий хўжалигидаги сунъий чеклашлар бекор қилинганлиги қишлоқ аҳолисининг даромадларига, шунингдек бозорга ҳам ижобий таъсир кўрсатди.

Қишлоқ хўжалигига раҳбарлик қилишда бир қолипда иш кўришдан, субъективизмдан ва маъмуриятчиликдан қатъиян воз кечилганлиги совхоз ва колхозлардаги ишларнинг аҳволи учун партия, совет ва қишлоқ хўжалик органларининг масъулияти камаяди, деган маънони асло англатмайди. Билакс, партия колхоз ва совхозларга бериб қўйган мустақиллик ишни уюштириш учун партия ва совет органлари зиммасига катта масъулият юклайди. КПСС Марказий Комитети март Пленумининг қарорлари партиянинг қишлоқдаги сиёсатида, қишлоқ хўжалигига раҳбарлик қилиш практикасида жуда муҳим принципиал ўзгаришларни бошлаб берди. Бу қарорлар замирида ғоят катта имкониятлар ётган бўлиб, улар ҳозирдаёқ баракали натижалар бермоқда, бундан буён эса тузукроқ ишлайберсак, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришидаги ишларнинг аҳволини тубдан яхшилашга олиб боради.

Сўнгра РСФСР ҳукуматининг бошлиғи Киров области саноатини ривожлантиришга тўхталиб ўтади. У, Улуғ Октябрь социалистик революциясига қадар Вятка губерняси мамлакатнинг қолоқ райони бўлганлигини эсга солади. Етти йилликнинг ўзида область территориясида 300 дан ортиқ йирик корхона ва цех қурилди. Умуман олганда, область саноати яхши ишламоқда. Бироқ, ҳозир КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленумининг қарорлари нуқтаи назаридан қараганимизда, кўпгина саноат корхоналарининг ишида жиддий камчиликлар борлигини, корхоналарнинг имкониятларидан ҳали тўлиқ фойдаланилмаётганини кўриб турибмиз. Экономикамизнинг ҳамма звеноларида социалистик хўжалик ҳисобини мустаҳкамлаш ва ривожлантиришни ҳаёт қатъиян тақозо қилмоқда. Фойда, ишлаб чиқаришнинг рентабеллилиги сингари кўрсаткичлар биринчи даражали аҳамият касб этмоқда. Ишлаб чиқаришни кенгайтириш ва маҳсулот сифатини яхшилашдан саноат ходимларининг шахсий ва коллектив манфаатдорлигини ошириш экономикамизни тез олға бостиришга имкон берувчи тадбирлар орасида жуда катта аҳамиятга эга.

Шуни ҳам назарда тутиш керакки, КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети иттифоқдош республикаларнинг ҳуқуқларини кенгайтириш тўғрисида муҳим қарор қабул қилдилар. Бу қарор ҳар бир иттифоқдош республиканинг, бинобарин эса, ҳар бир областнинг ўз территориясида саноат ишлаб чиқаришини планлаштиришга, ишлаб чиқарувчи кучларни ривожлантиришга, корхоналарни қуриш ва реконструкция қилишга тамомила реал таъсир кўрсатмоғи учун яхши имкониятлар яратиб беради. Саноатга ва халқ хўжалигининг бошқа тармоқларига раҳбарлик қилиш борасида олдимизда пайдо бўлаётган янги катта-катта вазифалар кадрларнинг масъулиятини оширишни, контроль, ишнини маҳкам қўлга олишни, ҳамма звеноларда партия ва давлат интизомини мустаҳкамлашни талаб қилади. Хўжасизликни, ландовурликни, юзакичиликни, экономикани билмасликни бундан буён кечириб бўлмайди.

Бутун совет халқимиз, — деди пировардида Г. И. Воронов, — КПСС XXIII съездини чақириш тўғрисидаги хабарни завқ-шавқ билан кутиб олди. Корхона ва қурилишларда, колхоз ва совхозларда социалистик мусобақа кенг қулоч ёзмоқда. Партия қилаётган ҳамма ишлар коммунизм ишига, халқимизнинг манфаатларига хизмат қилади, бинобарин, совет кишилари ўз Ватанининг иқтисодий қудратини тағин ҳам баланд поғоналарга кўтариш, коммунизмнинг зафарли одимини тезлаштириш учун зўр ижодий ғайрат билан, ўз партиясига буюк ихлос билан, енг шимариб ҳамма чораларни кўрмоқдалар.

Г. И. Воронов нутқи зўр эътибор билан тингланди ва қарсаклар билан бўлиниб турди.

Залга Киров областининг байроғи олиб кирилади. Мажлис аҳлининг қарсаклари остида Г. И. Воронов қизил байроққа Ленин орденини қадаб қўяди.

Колхоз раиси А. М. Ронжин, зоотехник В. А. Ганькина ва бошқалар ўз сўзларида фахрий мукофот учун Коммунистик партия ва Совет ҳукуматига қизғин миннатдорчилик билдирдилар.

КПСС Марказий Комитетининг март ва сентябрь Пленумлари қарорлари, деди Киров область партия комитетининг биринчи секретари Б. Ф. Петухов, область меҳнаткашларини янги зафарларга руҳлантириб юборди. Шу билан бирга, деди у, ҳали ҳал этилмаган кўпгина масалалар бор. Область партия ташкилоти ҳозир ана шу нуқсонларни тугатиш чораларини кўрмоқда.

Тантанали йиғилиш арафасида Г. И. Воронов Киров области колхозларида бўлди, область қишлоқ хўжалик тажриба станциясини кўздан кечирди. Унинг хўжаликлар раҳбарлари ва мутахассислар билан қилган суҳбатида деҳқончилик маданиятини кўтариш ва далаларнинг ҳосилдорлигини ошириш масалалари муҳокама қилинди. (ТАСС).

ҲАРБИЙ ШАВКАТ РАМЗИ

БРЕСТ 1 ноябрь. (ТАСС). Бугун Брест қалъасига Ленин ордени ва «Олтин юлдуз» медали топширилди. Қалъа ҳимоячилари Ватан олдидаги ғоят зўр хизматлари учун ва Улуғ Ватан урушида совет халқи қозонган ғалабанинг 20 йиллигини нишонлаш юзасидан қалъа ана шу мукофотларга сазовор бўлган эди.

Белоруссия Компартияси Брест шаҳар комитети ва меҳнаткашлар депутатлари шаҳар Советининг жамоат ташкилотлари ва Совет Армияси вакиллари билан биргаликда ўтказилган тантанали мажлисида юксак мукофотни топшириш маросими бўлиб ўтди.

БРЕСТ ҚАЛЪАСИГА ЛЕНИН ОРДЕНИ ВА «ОЛТИН ЮЛДУЗ» МЕДАЛИ ТОПШИРИЛДИ

Тантанали мажлисда КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи уринбосари К. Т. Мазуров нутқ сўзлади.

К. Т. Мазуров қаҳрамон қалъага мукофотни топширди.

Қаҳрамонона мудофаа қатнашчилари, Брест меҳнаткашларининг, шаҳарни озод қилган ҳарбий қисмларнинг вакиллари Брест қалъаси гарнизонининг ҳарбий жасоратига юксак баҳо берганликлари учун Коммунистик партия билан Совет ҳукуматига чуқур миннатдорчилик билдирдилар.

Москва, Ленинград, Киев, Волгоград, Севастополь ва Одесса делегацияларининг раҳбарлари қаҳрамон шаҳарларнинг меҳнаткашларидан табрик сўзларини топширдилар.

Сўнгра Белоруссия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари П. М. Машеров нутқ сўзлади.

Мажлис қатнашчилари баланд руҳ билан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Советига, табрикнома қабул қилдилар.

УЛУҒ ОКТЯБРНИНГ 48 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

ОКТЯБРЬ БЕРГАН БАХТ

Революция бўронида, 1917 йил октябрида туғилган қудратли социалистик давлат — Совет ҳокимияти 48 йилдан бери янги ҳаёт учун курашиб, оламшумул тарихий ғалабаларни қўлга киритиб келмоқда. Улуғ Октябрнинг ҳар бир йиллиги Совет Иттифоқи халқларининг коммунизм қурилиши йўлида олға томон ҳаракатида янги тарихий сана ҳисобланади. Мамлакатимиз меҳнаткашлари босиб ўтилган йўлга назар ташлар эканлар, ўзлари бошлаган улуғ ишнинг нақадар буюк ва тарихан тўғри эканлигини айниқса чуқур ҳис этадилар, истиқболга янада зўр ишонч билан интиладилар. Ватан бахт-саодати йўлида ижодий меҳнатни тағин ҳам авж олдирадилар.

Улуғ Октябрь революцияси кўп миллионли омманинг капитализмга қарши биринчи ғолибона юриши бўлди. Коммунистик партия ана шу халқ революциясини илҳомлантирувчи ва ташкилотчи кучи бўлди. Партия раҳнамо бўлган ишчилар синфи камбағал деҳқонлар билан иттифоқда капиталист ва помешчиклар ҳокимиятини ағдариб, пролетариат диктатурасини ўрнатди. Шу билан кишилик тарихида янги даврга — пролетар революциялари даврига асос солинди. Омманинг онгига сингган марксизм-ленинизм ғоялари дунёни ўзгартирувчи моддий кучга айлантирилди.

Совет давлати жамиятни революцион ўзгартиш учун курашда ишчилар синфи ва СССРнинг барча меҳнаткашлари қўлида асосий қурол бўлиб хизмат қилаётир. Мисли кўрилмаган жуда қисқа муддатда Россия аграр ва қолоқ мамлакатдан дунёда энг илғор давлат ва ижтимоий тузумга эга бўлган қудратли социалистик мамлакатга айланди.

Октябрь революцияси мамлакатимиз халқларига иқтисодий, сиёсий ва маданий тараққиётда олға ҳаракат қилишнинг буюк истиқболларини очиб берди. Совет Иттифоқи халқлари традицияга мувофиқ Улуғ Октябрнинг 48 йиллигини катта меҳнат зафарлари билан кутиб олмоқдалар. Етти йилликнинг охирги йили — 1965 йилнинг салмоқли натижалари шундан далолат бераётир. Дастлабки маълумотлар муҳим кўрсаткичлар бўйича етти йиллик планнинг ошириб бажарилишини кўрсатмоқда.

Етти йилликда саноат ишлаб чиқаришнинг умумий ҳажми пландаги 80 процент ўрнида тахминан 84 процентга кўпаяди, электр энергияси ишлаб чиқариш, нефть, газ, кўмир қазиб чиқариш, чўян ва пўлат эритиш бирмунча ортади. Шунингдек, химия маҳсулотлари, машиналар, асбоб-ускуналар, халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқаришни анча кўпайтириш таъминланади. Етти йил мобайнида 5,5 мингдан ортиқ йирик саноат корхоналари қурилди ва ишга туширилди. Саноатда асосий ишлаб чиқариш фонди эса қарийб икки баравар кўпаяди.

Улуғ Октябрнинг 48 йиллиги озод меҳнат ва халқлар қардошларча дўстлигининг қувончли байрамидир. Бу революция миллий масалани ҳал этиш намунасини кўрсатиб берди. У эзилган миллатларни сиёсий, миллий ва иқтисодий жабр-зулмдан қутқарди. Совет Иттифоқи халқларининг фани, маданияти ва санъати амалда гуллаб-яшнашини таъминлаган миллий сиёсатни турмушга оширди.

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг ғалабаси ўзбек халқи ҳаётида туб ўзгаришларни ясади ва республика халқ хўжалигини таниб бўлмас даражада қайта қурди. Маълумки, Октябрь ғалабасигача Ўзбекистон Россия империясининг мустамлакаси бўлиб, асосан Россия саноати учун хомашё тайёрлаб берар эди. Чор самодержавиесининг мустамлакачилик сиёсати Ўзбекистон иқтисодий ва маданий тараққиётига асосий тўғоноқ бўлди.

Октябрь революцияси ғалабаси туфайли Россиянинг эзилган халқлари, шу жумладан ўзбек халқи олдида ҳар томонлама ривожланишнинг ёрқин йўли очилди. Коммунистик партия ва Совет ҳукумати ўз социалистик саноатини, коллективлашган қишлоқ хўжалигини барпо этишда, меҳнаткашлар маданий даражасини оширишда барча миллий совет республикаларига бебаҳо ёрдам кўрсатдилар.

Россиянинг четки қолоқ ўлкалари мисолида Шарқ мамлакатлари бир авлод умри давомида қолоқлик, қашшоқлик ва жаҳолатга барҳам бериб, иқтисодий жиҳатдан илғор мамлакатлар даражасига кўтарилиши учун тўла имконият борлиги исботланди.

Ҳозир Ўзбекистонда саноатнинг юздан ортиқ тармоғи ва етти мингдан ортиқ корхона ишлаб турибди. Республика ўз саноат товарларини чет эл мамлакатларидан 60 тасига етказиб бермоқда. Ўзбекистонда янги социалистик шаҳарлар: кўмир саноати маркази — Оҳангарон, кимёгарлар, энергетиклар ва машинасозларнинг йирик шаҳри — Чирчиқ, металлурглар макони — Бекобод, рангли металлургия ўчоғи — Олмалиқ, синтетик химия даргоҳи — Навоий, Мирзачўл баҳодирлари маркази — Янгиер ва бошқа обод жойлар бунёд этилди.

Улуғ Октябрь ғалабасидан сўнг Коммунистик партия ленинча кооператив планига амал қилиб, ишчилар синфи ҳокимиятни ўз қўлига олишдек вазифадан кейинги энг қийин масала — кўп миллионли якка деҳқон хўжаликларини колхозлар йўлига, социализм йўлига ўтказишни муваффақиятли ҳал этди. Натижада қишлоқда ҳам мустаҳкам социалистик база яратилди, ишчилар синфи билан деҳқонлар иттифоқи янада мустаҳкамланди.

КПССнинг ленинча Марказий Комитети кейинги пайтларда социалистик хўжаликни бошқаришнинг бир қатор принципиал масалаларини ишлаб чиқди. Партия Марказий Комитети март Пленуми қарорлари илмий жиҳатдан асосланган иқтисодий сиёсат томон жиддий бурилиш бўлди. Март Пленуми қарорларида колхоз ва совхозларни иқтисодий жиҳатдан рағбатлантириш принципи, ижтимоий ишлаб чиқаришни янада ривожлантиришда қишлоқ меҳнаткашларининг моддий манфаатдорлигини ошириш ўзининг конкрет ифодасини топди. Қатъий план, асосий харид нархларини ошириш, пландан ташқари етиштирилган маҳсулотни оширилган нархларда харид қилиш каби иқтисодий омиллар ҳар бир хўжалик фаолияти учун қулай шарт-шароитлар яратиб беришини ҳаёт тасдиқламоқда.

Шу йил кўкламиданоқ планлаштиришнинг янги тартиби ҳамма жойда амалга оширияпти ва биз унинг муайян натижаларини ҳозирдаёқ кўриб турибмиз. Мамлакатнинг барча табиий-иқтисодий зоналарида экин майдонлари структураси анча яхшиланди, муҳим озиқ-овқат экинлари ўстиришга алоҳида эътибор берилди. Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини ихтисослаштириш кенгаймоқда. Давлат қишлоқ хўжалигига катта молия ва моддий-техника ёрдами кўрсатмоқда.

Республикамизнинг асосий бойлиги — пахта. Ўзбекистон мамлакатда етиштирилаётган пахтанинг учдан икки қисмини беради. Ўлкамизда пахтачиликнинг борган сари ривожланиши республика экономикасининг ҳартомонлама тараққий этиши, халқ фаровонлиги ва маданиятининг ошишида кучли фактор бўлди.

Ўзбекистон мамлакат бўйича етиштириладиган пилланинг ярмини тайёрлайди. У бу жиҳатдан Япония ва Хитойдан кейин дунёда учинчи ўринда туради. Республикамизнинг ширин-шарбат қовун-узумлари, тўкин сабзавот-мевалари ва бошқа нози-неъматлари Иттифоқимиздагина эмас, чет элларда ҳам машҳурдир.

Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши эришаётган катта муваффақиятлар кенг тармоқ отган ирригация қурилишига, комплекс механизацияга, фан ва илғор тажриба эришган ютуқларга суянади. Республикамиз конструкторлари чигит экиш, ғўзани парвариш қилиш ва ҳосилни йиғиб-териб олиш ишларини енгиллаштирадиган машиналар комплексини яратдилар.

Катта байрам арафасида республикамиз пахтакорлари эришган улкан муваффақият ҳақида ҳар қанча қувонч билан гапирсак арзийди. Қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари сув танқислиги жуда ҳам сезилган бу йилги шароитда катта қийинчиликларни енгиб, далаларда мўл ҳосил тўпладилар. «Оқ олтин» фронтида пахтакорлар ҳам, шаҳарликлар ҳам бирдек жонбозлик кўрсатиб ишладилар. Миллий ифтихоримиз, файзу-баракамиз бўлган пахта бу йил республикамиз тарихида энг қисқа муддатда йиғиб-териб олинаётир. «Оқ олтин» хирмонимиз 3 миллион 600 минг тоннадан ошди — план бажарилди. Ҳозир бутун куч, ғайрат, шижоат социалистик мажбуриятни бажаришга — байрамни улкан совға билан кутиб олишга сафарбар этилган.

Тошкент пахтакорлари қўлга киритган бу йилги ғалаба область пахтачилиги тарихига алоҳида саҳифа бўлиб киради. Тошкентликлар пахта тайёрлаш планини республикада биринчи бўлиб 14 октябрда бажардилар. Оширилган мажбурият ҳам ортиғи билан бажарилди. Мана ҳозир Тошкент «оқ олтин»и хирмони 345 минг тоннага етай деб қолди.

Кишилик тарихида энг илғор бўлган кўпмиллатли совет маданиятининг туғилиши ва гуллаб—яшнаши Улуғ Октябрь социалистик революцияси ғалабасининг ажойиб самараларидан биридир. Улуғ Октябргача ўзбекларнинг 1,5 процентгина саводли бўлган. Мактабларда фақат бой оилаларининг 17,5 минг боласи ўқирди. Эндиликда Ўзбекистон ёппасига саводхон республикага айланди, мактабларимизда 2 миллион 200 мингдан ортиқ ўқувчи таълим олмоқда. Олий ва ўрта таълимнинг ривожланиши жиҳатидан Ўзбекистон ўзига қўшни бўлган Шарқ мамлакатларинигина эмас, балки ривожланган капиталистик мамлакатларни ҳам орқада қолдириб кетди. Ҳозир 32 олий ўқув юрти, 106 техникум ва билим юртларида 280 мингга яқин йигит-қиз фан чўққиларини эгалламоқда.

Совет ҳокимияти йилларида республикада ўзбек совет интеллигенциясининг врачлар, инженерлар, агрономлар, педагоглар ва бошқа мутахассислардан иборат катта армияси етишиб чиқди. Ўзбек совет адабиёти ва санъатини яратиш ҳамда ривожлантиришда катта муваффақиятлар қўлга киритилди, талантли ёзувчи ва шоирлар, рассом ва артистлар вояга етди.

Октябрь революциясигача ўзбек тилида маҳаллий бой ва чиновникларга мўлжалланган биттагина газета чиқарилар эди. Ҳозир Ўзбекистонда юзлаб газета ва журналлар нашр этилаётир. Ўзбек халқи жаҳон маданиятининг энг буюк ютуғи — Маркс, Энгельс, Ленин асарлари ва рус ҳамда жаҳон адабиёти классикларининг асарларини ўз тилида ўқиш имкониятига эга бўлди.

Ўзбек хотин-қизларининг амалда озод бўлиши Совет ҳокимияти эришган ажойиб муваффақиятлардан биридир. Ҳозир хотин-қизларимиз эркаклар билан ёнма-ён туриб, коммунизм қурилишида ҳамда республикамиз ижтимоий-сиёсий ҳаётида актив қатнашмоқдалар.

Улуғ Октябрь берган озодлик ва бахтдан баҳраманд бўлган ўзбек халқи Коммунистик партия раҳбарлигида мисли кўрилмаган тарихий ғалабаларга эришди. Ўзбекистон чор Россиясининг қолоқ мустамлакасидан илғор социалистик республикага, Советлар мамлакатининг Шарқдаги қудратли форпостига айланди.

Совет давлатининг 48 йиллигини нишонлаш партия ва мамлакатимиз ҳаётида муҳим воқеалар рўй бераётган кунларга тўғри келди. Ҳозир партиямизнинг, миллионлаб меҳнаткашларнинг бутун диққат-эътибори, ғайрат ва ташаббуси КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленуми қарорларини чуқур ўрганиш ва амалга оширишга қаратилгандир. Ўзининг XXIII съездига пешвоз чиқаётган партиямиз бутун кучини коммунистик қурилишнинг муҳим ҳаётий масалаларини ҳал этишга қаратаётгани, мамлакат экономикаси, сиёсий ва ижтимоий ҳаётига раҳбарликни собитқадамлик билан такомиллаштираётгани совет кишиларини ниҳоятда қувонтирмоқда, уларга ғайрат, ижодий парвоз бахш этмоқда. КПСС XXIII съезди шарафига фабрика ва заводларда, колхоз ва совхозларда авж олиб кетган ва кун сайин ажойиб самаралар бераётган социалистик мусобақа бунинг ёрқин далилидир.

Бундан 48 йил муқаддам янги дунёга асос солган мамлакатимизнинг ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлари, интеллигенцияси, барча меҳнаткашлари ўз фидокорона меҳнатлари билан саноат ва қишлоқ хўжалигимизнинг кучли суратда ривожланишини таъминлайдилар ва бу билан Совет давлати куч-қудратини мустаҳкамлаш, коммунизмнинг муҳташам биносини бунёд этиш ишига янги ҳисса қўшадилар.

Р. ЮСУПОВ.

ЧИРЧИҚ ХИМИКЛАРИНИНГ ШОНЛИ ЮБИЛЕЙИ

ЧИРЧИҚ, 1 ноябрь. (ЎзТАГ). Ўзбекистон химия индустриясининг тўнғич корхонаси — Меҳнат Қизил Байроқ орденли Чирчиқ электр — химия комбинатининг коллективи корхона ишга туширилган куннинг 25 йиллигини катта байрам қилиб нишонлади.

Химиклар саройида юбилей кечаси бўлиб ўтди. Кечада комбинат директори В. Қодиров доклад қилди. Чорак аср мобайнида комбинат мамлакат катта химиясининг етакчи корхоналаридан бирига, муҳим илмий-тадқиқот марказига айланди. Шу вақт ичида Чирчиқ химиклари меҳнат унумдорлигини беш баравар оширдилар, минерал ўғитлар ишлаб чиқаришни анча кўпайтирдилар. Улар Ўрта Осиёда биринчи бўлиб далаларнинг энг тўйимли азот озуқаси — карбамид ишлаб чиқаришни ўзлаштирдилар.

Корхона ўзининг юбилейига атаб пландан ташқари бир неча минг тонна ўғит ишлаб чиқарди ва 70 миллион сўмдан ошиқ фойда олди.

Комбинатни ҳақли равишда юқори малакали химик кадрлар макони деб атайдилар. Академиклар ва Ўзбекистондаги ёш химия корхоналарининг кўпгина раҳбарлари ўзларининг меҳнат йўлларини шу ерда бошлаганлар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Г. Анисимкин кечада сўзга чиқиб, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, Республика Министрлар Советининг табрикномасини ўқиб берди.

Кечада партия ва совет ташкилотларининг, илмий муассасалар, корхоналар, колхозларнинг вакиллари табрик нутқи сўзладилар.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми раисининг ўринбосари А. С. Абдалин комбинат ходимларидан катта бир группасига республика Олий Совети Президиумининг фахрий ёрлиқларини топширди. Корхонанинг юбилейи муносабати билан улар ана шу мукофотга сазовор бўлдилар.

Кеча охирида катта байрам концерти қўйиб берилди.

БАРЧА КУЧ СЕНТЯБРЬ ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРИШГА

Тошкент область партия активи йиғилиши

Илгари хабар қилинганидек, 29 октябрда Тошкент область партия ташкилоти активининг йиғилиши бўлиб ўтди. Актив қатнашчилари КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленумининг якунлари ва область партия ташкилотининг вазифалари тўғрисида Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ **М. А. Абдураззоқов** докладини тингладилар.

КПСС Марказий Комитетининг саноатни бошқаришни яхшилаш, планлаштиришни такомиллаштириш ва саноат ишлаб чиқаришини иқтисодий жиҳатдан рағбатлантиришни кучайтириш масалаларини муҳокама қилишга бағишланган Пленуми, деди ўртоқ Абдураззоқов, бирдамлик, партиявий принципиаллик, талабчанлик ва ишчанлик вазиятида ўтди.

Партия Марказий Комитетининг сентябрь Пленуми партия ва бутун совет халқи ҳаётида алоҳида ўрин тутади. Бизнинг саноатимиз эришаётган ютуқлар кўзга ташланиб турибди. Пленумда қайд қилиб ўтилганидек, саноатимиз социалистик ишлаб чиқариш муносабатларининг мустаҳкам асосларида ривожланмоқда. Етти йиллик планларининг муваффақият билан бажарилиши бунинг яққол мисолидир. Шу билан бир қаторда саноатни бошқаришнинг мавжуд формаларида баъзи муҳим камчиликлар борки, улар иқтисодий жиҳатдан ўсиб келаётган жамиятимизнинг социалистик саноатини барча имкониятлар даражасида ривожлантиришга тўсқинлик қилмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми саноатга раҳбарлик қилишни яхшилаш, корхоналарнинг оператив-хўжалик ишларини олиб боришдаги ҳуқуқларини кенгайтириш, шу асосда марказий планлаштириш ва хўжалик ҳисобининг баҳо, фойда, мукофот, молия ҳамда кредит каби иқтисодий факторларидан яхши фойдаланиш масалаларига қаратилган тадбирларни маъқуллади.

Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг шу йил 18 октябрда бўлиб ўтган пленуми КПСС Марказий Комитетининг сентябрь Пленуми қарорларини муҳокама қилди ва Ўзбекистон партия ташкилотининг вазифаларини белгилади. Корхоналар, илмий муассасалар ва ташкилотлардан келаётган хабарларда партия Марказий Комитетининг сентябрь Пленуми ҳеч ҳам кечиктириб бўлмайдиган масалаларни ҳал қилганлигини қайд қилинмоқда. Тошкент областининг коммунистлари ва барча меҳнаткашлари бутун совет халқи сингари КПСС Марказий Комитетининг сентябрь Пленуми қарорларини якдиллик билан маъқулладилар ва уни ҳаётга тадбиқ қилиш учун курашга бел боғладилар.

Область саноат корхоналари коллективлари етти йилликнинг охирги йили планини муваффақиятли якунладилар. Саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш тўққиз ойлик плани 102 процент қилиб адо этилди. Планга қўшимча равишда кўп миллион сўмлик маҳсулот тайёрланди. Маҳсулот ишлаб чиқариш контроль рақамларда кўзда тутилган, 10,3 процент ўрнига 12 процент кўпайди. Шуни айтиб ўтиш кераккки, маҳсулот ишлаб чиқаришнинг деярли 60 проценти меҳнат унумдорлигининг ошиши ҳисобига кўпайди. Саноат маҳсулоти таннархини арзонлаштириш натижасида 6 миллион сўм фойда кўрилди. Олти йилу тўққиз ой мобайнида саноат ишлаб чиқариши ҳажми 1,8 баравар кўпайди. Пландан ташқари 212 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Областимиз саноати меҳнат унумдорлигини ошириш ва маҳсулот таннархини арзонлаштириш бўйича етти йиллик топшириқларини бажарди. Етти йил мобайнида анчагина янги корхоналар, цехлар ишга туширилди, кўпгина автомат поток линиялар, юқори унум билан ишлайдиган автоматик ва ярим автоматик ускуналар фойдаланишга топширилди. Минерал ўғит, кўмир, пўлат, прокат ва халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш анча ўсди. Машинасозлик ва айниқса қишлоқ хўжалик машинасозлиги ривожланди.

Қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводларини реконструкция қилиш ва техника жиҳатидан қайта жиҳозлаш натижасида қишлоқ меҳнаткашларига кўплаб терим машиналари, пахта сеялкалари, культиваторлар, трактор прицеплари, тракторлар ва запас қисмлар етказиб бериш имкони туғилди.

Енгил ва озиқ-овқат саноати корхоналари коллективлари етти йиллик мобайнида маҳсулот ишлаб чиқаришни икки баравардан зиёд кўпайтирдилар.

Кўпгина саноат корхоналари саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳажми бўйича етти йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажардилар. «Ташкенткабель», «Подъёмник», «Узбекхиммаш», «Ташавтомаш», «Чирчик сельмаш», экскаватор ҳамда Ўзбекистон металлургия заводлари ва қатор корхоналар шулар жумласидандир. Тошкент область партия комитети етти йиллик план топшириқларини муддатидан илгари адо этган саноат корхоналари ва қурилиш ташкилотлари коллективларини область ҳурмат Китобига киритишга қарор қилди.

Қурилиш ташкилотлари коллективлари ҳам муайян ютуқларни қўлга киритдилар. Областда етти йил мобайнида капитал маблағ сарфлаш бундан аввалги ўн йилдагига нисбатан икки марта, ёки бир ярим миллиард сўм кўпайди. Турар-жой бинолари қуриш ишларига кўп миқдорда капитал маблағ ажратилди.

Областимиз экономикаси эришган ютуқлар ишчилар, инженер-техник ходимлар, областнинг барча меҳнаткашларининг фидокорона меҳнати, партия, хўжалик, касаба союз ва комсомол ташкилотлари олиб борган катта ташкилотчилик ва сиёсий ишларининг натижасидир.

Саноат ишлаб чиқариши бундан ҳам юқорироқ натижаларга эга бўлиши мумкин эди. Лекин барча резервлардан ҳамма жойда ҳам тўла фойдаланилгани йўқ.

Саноат маҳсулоти ишлаб чиқаришнинг шу йил тўққиз ойлик планини 58 корхона, меҳнат унумдорлиги планини 52 корхона, маҳсулот таннархини арзонлаштириш планини эса 75 корхона бажармади. Улар орасида Олтинтопган полиметалл комбинати, Тошкент тўқимачилик комбинати, «Ўртоқ» кондитер фабрикаси ва Олмалиқ мебелсозлик фабрикалари каби йирик корхоналар бор.

Биз, деди докладчи, бундай камчиликларга бефарқ қараб туролмаймиз. Ана шу қолоқ завод ва фабрикалар раҳбарларидан аҳволни яхшилашни талаб этамиз. Шаҳар ва район партия комитетлари ва область партия комитети давлат олдида қарздор бўлиб қолган биронта ҳам корхона бўлмаслигини таъминлашлари лозим.

Саноат корхоналари ишидаги йирик нуқсонлардан бири иқтисодий ишлар даражасининг пастлигидадир. Ҳозирги вақтда ҳар қандай хўжалик проблемаларини ҳал қилишга иқтисодий жиҳатдан оқилона ёндошиш керак. Кадрлардан экономикани билиш талаб этилмоқда. Сентябрь Пленуми қарорлари ҳам шу масалага жиддий эътибор бериш лозимлигини уқтирди. Завод, фабрикаларда янги вазифа — бош экономистлар тайинлаш ва уларга директор ўринбосари ҳуқуқларини бериш тавсия этилди. Тошкент тўқимачилик комбинати, «Ташкентекстильмаш», Октябрь революцияси номли заводлар, «Қизил тонг» тикувчилик фирмаси ва бошқа кўпгина корхоналар шундай қилишди.

КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленуми асосий фонднинг ҳар бир сўмига олинаётган фойда кам эканлигини қайд қилди. Бу камчиликни ишлаб чиқаришни ташкил этишни яхшилаш, бракни камайтириш ва хомашё, материаллар, ускуналардан яхши фойдаланиш, барча техника-иқтисодий кўрсаткичларни яхшилаш туфайлигина йўқотиш мумкин.

Ишлаб чиқариш фондларининг яхши фойда бериши учун янги корхоналарнинг лойиҳадаги қувватларини тезроқ ўзлаштириш талаб этилади. Кўпгина илғор корхоналар коллективлари бу вазифани муваффақиятли ҳал қилмоқдалар. Шунинг билан бирга бир қатор заводлар ва фабрикаларда лойиҳада кўрсатилган қувватлар жуда секинлик билан ўзлаштирилмоқда. Янгийўл гидролиз заводи, Оҳангарондаги пластмассадан бинокорлик буюмлари ишлаб чиқариш комбинатларида аҳвол яхши эмас.

Саноат ишлаб чиқариши самарасини оширишда машина ва механизмлардан фойдаланиш катта ўрин тутади. Бироқ, бизга шундай ҳоллар ҳам маълумки, корхоналарга келтирилган қимматбаҳо асбоб ва ускуналар йиллаб складларда ётади. Бундай хўжасизлик давлатга катта зарар етказиши турган гап.

Жойлардаги партия, касаба союз ташкилотлари бу аҳвол билан келишувчилик қилиб келмоқда. Коммунистлар, саноатда ишловчи барча ходимлар, илмий тадқиқот муассасалари, олий ўқув юртларининг ходимлари ишлаб чиқариш фондларидан самарали фойдаланиш учун курашмоқлари лозим. Партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари кишиларни давлат маблағларини яхши иқтисод қилишга ўргатмоғи керак.

Областимизда кўпгина илмий-тадқиқот муассасалари ва конструкторлик бюролари бор. Уларнинг кўпчилиги яхши ишламоқда. Тўқимачилик машинасозлиги махсус давлат конструкторлик бюроси, пахтачилик машиналари махсус давлат конструкторлик бюролари шулар жумласидандир.

Шуниси ачинарлики, баъзи илмий ходимлар ва конструкторлар имкониятлар даражасида ишламаётирлар. Машинасозлик бўйича давлат конструкторлик-технологик бюроси, пахта тозалаш саноати бўйича давлат махсус конструкторлик бюроси, ЦНИИХПром, озиқ-овқат ва гўшт-сут саноати марказий конструкторлик технологик бюроси коллективлари ишида нуқсон кўп.

Техника прогрессини орқага тортаётган сабаблардан бири янги техникани жорий қилишда асосий процессларни механизациялаб, дастлабки ва охирги процесслар қўлда бажарилаётганлигидадир. Янги техникани жорий қилишни планлаштиришга бундай муносабатда бўлиш нотўғри, албатта. Областда шундай корхона раҳбарлари борки, улар янги техникани жорий қилиш планларини йиллаб бажармай келадилар. Масалан, Тошкент гўшт комбинатида «Титан» маркали ёғ линияси уч йилдан бери ишга туширилмаётир.

Планлаштиришнинг янги системаси Москва, Ленинград, Горький шаҳар саноат корхоналарида қўлланиб яхши натижалар бермоқда. Тошкентдаги «Қизил тонг» тикувчилик ва 1-пойафзал фабрикасида ҳам планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги формаси жорий қилинди. Дастлабки тажрибалар яхши натижа бермоқда. Мавжуд корхоналар раҳбарлари экономикани дадиллик билан юксалтириш чора-тадбирларини кўрмоқдалар. Илгарилари корхоналарнинг планлаштириш ва бошқа иқтисодий бўлимлари хизматчилари юқоридан келган план ва директиваларни завод цехларига тақсимлаб ўтирса, ҳозирги шароитда улар мустақил равишда ижодий иш олиб боришяпти. Сентябрь Пленуми корхона раҳбарларининг бор маҳоратларини ишга солиб ташаббускорлик кўрсатиб ишлашлари учун кенг имкониятлар очиб берди. Заводларда ва фабрикаларда ички хўжалик ҳисобига амал қилинмоқда.

Хўжаликни бошқаришнинг янги методига ўтиш бир қатор катта проблемаларни ҳал қилишни талаб этадиган мураккаб процессдир. Бунда, аввало, енгил, озиқ-овқат, гўшт-сут, маҳаллий саноат ҳамда саноатнинг бошқа тармоқлари иши халқнинг ўсиб бораётган талаблари даражасида бўлишига эътибор бериш керак.

Халқ хўжалигига тармоқ принципида раҳбарлик қилишга ўтиш ишлаб чиқаришни ривожлантиришда муҳим иқтисодий ричаг ҳисобланади. Бу эса партия ташкилотларидан ишга янада чуқурроқ ёндошишни талаб этади.

Область, шаҳар, район партия комитетлари ва бошланғич партия ташкилотлари саноат экономикаси проблемаларини, моддий рағбатлантириш принципларини тўғри қўлланиш, ишчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчиларнинг ижодий активлигини ҳар томонлама ривожлантириш масалаларини доимо диққат марказида тутмоқлари керак. Корхоналар фаолиятини муттасил ўрганиб бориш, камчилик ва нуқсонларни бартараф қилишда хўжалик раҳбарларига яқиндан ёрдам бериш, коллективларнинг ишлаб чиқариш резервларини ишга тушириш, давлат интизомини мустаҳкамлаш масалаларини ҳал этиш партия ташкилотлари олдига юксак масъулиятли вазифалар қўяди.

Совет ташкилотлари ҳам барча ишларни янгича ташкил этишлари керак. Қоғозбозлик ўрнига корхоналарга кўпроқ амалий ёрдам бериш, кадрлар танлаш иши билан кўпроқ шуғулланиш керак.

Корхоналар, партия комитетлари ва партия бюролари, фабрика-завод касаба союз комитетлари, партия-давлат контролига кўмаклашув группалари ишлаб чиқариш масалалари билан пухтароқ шуғулланишлари талаб этилади. Ташаббускорлик ва мустақиллик —партия ташкилотларининг ишида асосий ўринни эгаллаши лозим. Жамиятга фойдаси тегадиган ҳар қандай ташаббусни партия ташкилотлари ўз вақтида қувватлаб унга ёрдам беришлари керак.

Социалистик мусобақани ташкил этишга ҳам янгича мезонда қараш лозим. Коллективлар ва айрим кишиларнинг социалистик мажбуриятларида иқтисодий масалалар, ишлаб чиқаришнинг самараси, рентабеллиги, корхоналарнинг фойда бериб ишлаши, меҳнат унумдорлиги, янги техникани жорий қилиш, маҳсулот сифатини яхшилаш, масалаларига кўпроқ ўрин бериш керак. Ҳар бир меҳнаткашни коммунистик руҳда тарбиялаш партия ташкилотларининг муҳим вазифасидир.

Область партия ташкилоти олдида кадрларни танлаш, уларни жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш ишида КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленуми кўрсатмаларини бажаришдек масъулиятли вазифа турибди. Шаҳар, район партия комитетлари саноат корхоналарини ва айниқса қолоқ корхоналарни пухта билимга эга бўлган, яхши ташкилотчи кадрлар билан мустаҳкамлашлари керак. Партия ташкилотлари орттирилган тажрибалардан фойдаланган ҳолда omманинг сиёсий ва меҳнат активлигини ҳамда ташаббусини юксалтириш масалалари билан ҳар қачонгидан кўра кўпроқ шуғулланишлари лозим. Партия ташкилотлари олдида коллективларнинг ишлаб чиқаришни ривожлантиришга, унинг рентабеллигини таъминлашга қаратилган ижодий интилишларини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш ва омма орасида кенг ёйиш каби вазифа турибди. Меҳнатни ташкил қилиш, планлаштиришнинг узлуксиз усулини қўлланиш, маҳсулот сифатини яхшилаш, энг яхши дунё стандартлари даражасидаги маҳсулот ишлаб чиқариш учун кураш партия комитетлари зиммасига масъулиятли вазифалар юклайди.

Партия Марказий Комитетининг сентябрь Пленуми қарорлари қурилиш ташкилотлари олдига ҳам катта вазифалар қўйди. Саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ривожлантириш, меҳнаткашлар учун маданий-маиший шароит яратиш қурилиш ташкилотларининг асосий ишидир. Область, шаҳар ва район партия комитетлари қурилиш трестлари ва бошқармалари бошланғич партия ташкилотларига раҳбарликни Пленум қарорлари талаблари даражасида олиб боришлари керак.

Область партия комитети КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленуми қарорларини ҳаётга тадбиқ қилиш юзасидан қатор тадбирларни амалга оширди. Тошкент шаҳридаги барча район партия комитетлари ҳузурида доимий лекторийлар ташкил этилди. Бу лекторийларда саноат корхоналари раҳбарлари, бошланғич партия ташкилотлари секретарлари, бош инженерлар, план бўлимлари бошлиқлари, иқтисодий анализ бюролари раҳбарлари ўзларининг иқтисодий билимларини оширишмоқда. Тошкент шаҳар партия комитети ҳузурида партия активи доимий семинари иш бошлади. Бош бухгалтерлар, план-молия бўлимларининг бошлиқлари, меҳнат ва иш ҳақи бўлими бошлиқларининг доимий семинарлари ишлаб турибди. Шаҳар ва районларда планлаштиришнинг иқтисодий масалаларига бағишланган қатор назарий конференциялар ўтказилади.

Область меҳнаткашлари, деди докладчи, сентябрь Пленуми қарорларини қизғин маъқуллаган ҳолда КПСС XXIII съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун социалистик мусобақани қизитиб юборганлар. Завод ва фабрика коллективлари бўлажак съезд шарафига оширилган социалистик мажбуриятлар олишмоқда. Тошкент шаҳар меҳнаткашларининг бу соҳадаги ташаббусини Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети маъқуллади. Чирчиқ, Оҳангарон, Олмалиқ, Бекобод ва Янгийўл шаҳар меҳнаткашлари ҳам съезд шарафига социалистик мусобақани кучайтириб юбордилар.

Областимиз қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари бу йил пахтачиликда мисли кўрилмаган ютуқларга эришдилар. 29 октябрь куни давлатга 340.701 тонна пахта топширилди. Пландан ташқари 30.701 тонна «оқ олтин» териб олинди. Ҳозирги муҳим вазифамиз барча ҳосилни нобуд қилмай йиғиб-териб олишдан иборат.

Областимиз сабзавот, полиз экинлари маҳсулоти, мева ва узум сотиш планини бажарди. Область колхоз ва совхозлари давлатга 144 минг тонна сабзавот, 58 минг тоннадан ортиқ полиз экинлари, 14 минг тонна мева, 36 минг тонна узум топширдилар. Қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари яқин вақтлар ичида қишлоқ хўжалигининг бошқа маҳсулотларини топшириш юзасидан олган социалистик мажбуриятларини ҳам албатта бажарадилар.

Эришилган ютуқлар ҳар қанча катта бўлмасин, партия ташкилотлари мағрурланмасликлари керак. Улар ўз фаолиятларига танқидий назар билан қараб, келгуси йил мўл ҳосил тараддудини кўрмоқлари лозим. Шу билан бир қаторда бизнинг ажойиб механизаторларимиз — звено раҳбарларининг яхши дам олишлари чораларини кўришимиз керак. Колхозчилар, қишлоқ хўжалик мутахассисларини ўқитиш масалалари партия ташкилотларининг диққат марказида турсин.

Тошкент область партия ташкилоти, дейди сўзининг охирида ўртоқ Абдураззоқов, КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленуми қарорларини изчиллик билан амалга оширишда пойтахтимизнинг жамоатчилигига суянган ҳолда кураш олиб боради. Бу вазифаларни муваффақиятли ҳал қилиш билан коммунистик мўл-кўлчилик яратиш ишига ўз муносиб ҳиссасини қўшади.

Доклад юзасидан бошланган музокараларда Тошкент шаҳар партия комитетининг иккинчи секретари ўртоқ **В. С. Скребнев** биринчи бўлиб сўзга чиқди.

— КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленумининг тарихий қарорлари — дейди нотиқ, — Тошкент шаҳар партия ташкилоти коммунистлари зиммасига жуда катта ва масъулиятли, шу билан бирга шарафли вазифалар юклайди. Биз ўз ишимизни янги талаблар асосида қайта қуришимиз зарур. Шаҳар саноатига раҳбарликни қайта ташкил этишимиз, бу ишни тез ва соз, планли равишда амалга оширишимиз лозим. Шунга эришишимиз керакки, ҳар бир корхона иши муттасил яхшиланаверсин, хўжалик йили баракали якунлансин, келаси йилда юксалиш суръати янада тезлашсин.

Шаҳардаги партия ташкилотлари оммавий-сиёсий ишларнинг барча воситаларидан кенг фойдаланган ҳолда КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленуми материалларини меҳнаткашлар ўртасида кенг тушунтирмоқдалар. Завод ва фабрикалар, қурилиш ва транспорт ташкилотлари коллективлари партия белгилаган тадбирларни тўла маъқуллаб, КПСС XXIII съезди шарафига социалистик мусобақани қизитиб юборишди.

Барча корхоналар коллективлари конкрет социалистик мажбуриятлар олдилар. Зўр хурсандчилик билан шуни айтамизки, шаҳар саноати етти йиллик планини муваффақиятли бажарди. Йил охиригача етти йиллик пландагига қўшимча юзларча миллион сўмлик маҳсулот тайёрланади. Етти йилликнинг сўнгги йили ҳам муваффақиятли якунланмоқда. Тўққиз ойлик топшириқ 102,8 процент қилиб адо этилди.

Бу ютуқлар бизни қувонтиради. Лекин уларга маҳлиё бўлиб қолмаймиз. Чунки саноатга партия раҳбарлиги даражаси сентябрь Пленуми талабларига тўла жавоб беролмайди. Партия комитетлари корхоналар экономикасига чуқур кириб бориш, резервларни қидириб топиш ва кишиларни хўжалик вазифаларини бажаришга сафарбар қилиш масалалари билан етарли шуғулланмаяптилар. Шаҳардаги 23 корхона тўққиз ойлик ишлаб чиқариш программасини бажармади. 41 корхона маҳсулот таннархини ошириб юборди, 21 корхона эса меҳнат унумдорлигининг камайишига йўл қўйди.

Халқ хўжалиги кенгаши ва планлаштирувчи органлар қолоқ корхоналарга ҳар доим ҳам зарур ёрдамни кўрсатмадилар. Резина-техника буюмлари заводи билан худди шундай бўлди. Корхона доим давлат планини бажармайди. «Ўртоқ» кондитер фабрикаси ва бошқа корхоналарда ҳам худди шундай аҳвол ҳукм сурмоқда. Янги тартиб жорий қилингач, бундай корхоналар фойда бериш у ёқда турсин, норентабел бўлиб қолади.

Кўпчилик корхоналарда экономика иши савияси жуда паст. Кўпчилик раҳбар, хўжалик ходимлари иқтисодий билимлар минимумини ҳам эгалламаганлар. Бундан буён кадрларнинг иқтисодий билимларини кенгайтиришга алоҳида аҳамият бериш керак.

Шаҳар меҳнат резервлари билим юртларида саноатимиз учун кадрлар тайёрлаш масаласида тартиб ўрнатишимиз керак. Чунки, ҳозирги вақтда барча йирик корхоналарда малакали ишчилар етишмайди. Профессионал-техника билим юртлари анча кўп кадрлар тайёрлаб чиқармоқда. Лекин улар етарли эмас. Шунинг учун малакали ишчиларнинг кўпчилиги республикамизнинг бошқа шаҳарларидан келаяпти. Улар бироз ишлаб, бўшаб кетмоқдалар. Профессионал-техника билим юртларида шаҳарлик ёшларни ҳунарга ўргатишни кенгайтириш зарур.

«Узбекуголь» комбинати бошлиғи **А. Д. Лебедков** Оҳангарон кўмирчиларининг меҳнат ғалабалари ҳақида батафсил гапирар экан, кўмир саноатини юксалтириш билан боғлиқ бўлган қатор масалаларга тўхталиб ўтди. Саноатга раҳбарликнинг шу вақтгача мавжуд бўлган территориал принципи давр талабларига тўла жавоб беролмади, деди у. Эндиликда саноатимизни юксалтиришга ғов бўлабошлади. Партиямизнинг донишмандлиги ҳам шундаки, у буни дарров пайқаб олди ва саноатга раҳбарликни такомиллаштириш юзасидан ҳаётий тадбирлар белгилади. Эскича раҳбарлик бир тармоқдаги корхоналар ўртасидаги алоқани тўхтатиб қўйди. Бу саноат маълум тармоғининг юксалишига, техника прогрессига, энг янги илмий кашфиётларни жорий қилишга, прогрессив технологияни қўлланишга салбий таъсир этди.

Саноатга раҳбарликнинг тармоқ принципи жорий қилиниши муносабати билан биз ташкилотчилик ва хўжалик ишлари савиясини кескин оширишимиз керак. Саноатни бошқаришда иқтисодий усуллар ролининг ошиши, корхоналар ҳуқуқларининг кенгайиши кадрлардан экономикани чуқур билишни талаб этади. Янги иқтисодчи кадрлар тайёрлаш билан бирга ишлаб турган кадрларнинг малакасини ошириш юзасидан жуда кўп иш қилиш лозим. Ўйлаймизки, республика партия ва совет ташкилотлари министрликлар билан биргаликда бу муҳим масалани ҳал қилиш учун шошилинч чоралар кўрадилар.

Кўмир саноати бундан буён ҳам тинмай ривожлантирилади. Бунинг учун янги-янги корхоналар қурилади, мавжудлари реконструкция қилинади. Бу ишларни амалга оширувчи ихтисослаштирилган қурилиш ташкилотлари тузиш лозим. Шу вақтгача бундай ташкилотлар йўқ. Оқибатда кўмир саноатида капитал қурилиш ишлари йилдан йилга бажарилмаяпти.

Янги кўмир корхоналари қуриш ва мавжудларини реконструкция қилишнинг лойиҳа-смета ҳужжатларини тузиб берувчи институтнинг йўқлиги кечириб бўлмас ҳолдир. Тўғри, бир вақтлар бу иш билан «Узгипрошахт» институти шуғулланарди. Лекин бу институт ҳозирги вақтда умумий қурилиш ишларини лойиҳалаштирувчи бўлиб қолди. Бизнингча бу ташкилот зиммасига асосан кўмир саноати корхоналарини қуришни лойиҳалаш вазифасини юклатиш лозим.

Шундан сўнг сўзга чиққан Чирчиқ шаҳар партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ **Ф. Ёқубов** қуйидагиларни айтди.

— Социалистик Чирчиқ меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленумининг тарихий қарорларини зўр мамнуният билан кутиб олдилар. Партия ва ҳукумат томонидан амалга оширилаётган бу муҳим иқтисодий ислоҳот ишчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчилар томонидан якдиллик билан маъқулланмоқда.

Корхоналар, қурилиш ва транспорт ташкилотларида янги иқтисодий шароитларда ишлаш билан боғлиқ бўлган масалалар атрофлича муҳокама қилинмоқда. Саноатга раҳбарликнинг яхшиланиши, планлаштиришнинг такомиллаштирилиши ва ишлаб чиқаришдан моддий манфаатдорликнинг оширилиши ижтимоий системамиз афзалликларидан тўлароқ фойдаланиш, халқ хўжалигида янги муваффақиятларга эришиш учун қулай шароитлар яратиб беради, демоқдалар шаҳарликлар.

Чирчиқликлар Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 48 йиллиги шарафига социалистик мусобақани қизитиб, шу йилнинг тўққиз ойлик ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш планини 102,5 процент қилиб адо этдилар, — дейди нотиқ сўзида давом этиб. — Саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ўтган йилнинг шу давридагига қараганда 18,6 процент кўпайди. Пландагидан ташқари халқ хўжалигига 4 миллион сўмликдан кўпроқ маҳсулот етказиб берилди. Қўшимча 10 минг тонна минерал ўғит, 3600 кубометр йиғма-темир бетон, 370 тонна металл конструкциялари, 35 минг жуфт пойафзал, бирқанча кўрак терадиган машина, культиваторлар тайёрланди. Меҳнат унумдорлигини ошириш топшириғи 102,3 процент қилиб адо этилди.

Ютуқларимиз чакки эмас. Лекин у янада баракали бўлиши мумкин эди. Аммо планлаштириш ва моддий-техника таъминотидаги катта камчилик ва чалкашликлар шаҳар корхоналари техника-иқтисодий кўрсаткичларининг янада тез суръатлар билан ортишига ҳалақит берди.

Саноат корхоналари, янги ишлаб чиқариш қувватлари бизда жуда кўп қурилмоқда. Бу яхши. Лекин шунга яраша уй-жойлар, маданий-маиший объектлар жуда кам бунёд этилаётганлиги ёмондир. Чунки янги ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланиш учун ишчи кучи керак. Ишчи кучини кўпайтириш кўпроқ уй-жой қуришни талаб этади. Лекин бизда шунга амал қилинмаяпти. Натижада ишлаб чиқариш жуда катта зарар кўрмоқда. Жуда кўп қувватлар бир сменада ишлайди, асбоб-ускуналар қувватидан тўла фойдаланилмаяпти.

Масалан, Ўзбекистон қаттиқ қотишмалар ва ўтга чидамли металлар комбинатидаги 7 ва 8-цехларнинг айрим агрегатларидан фойдаланиш улар умумий қувватининг 30—40 процентини ташкил этмоқда. Шаҳардаги машинасозлик заводлари асбоб-ускуналари фақатгина бир смена давомида ишламоқда. Темир-бетон конструкциялари комбинатида ҳам худди шу аҳволни кўриш мумкин.

Қаттиқ қотишмалар ва ўтга чидамли металлар комбинатида ишчилар сони бир йил ичида минг кишига кўпайди. Келаси йили ҳам шунча ишчи кучи жалб қилинади. Лекин уй-жой зарур ҳажмда қурилмаяпти. Ҳар йили 2,5 минг квадрат-метр уйлар қад кўтармоқда. Ваҳоланки, комбинат учун ҳар йили 8 минг квадрат-метрдан уй-жой қуриш ҳақида кўрсатма бор. Лекин у бажарилмаяпти. Агар Чирчиқ шаҳрида ҳар йили қўшимча 10 минг квадрат-метр уй-жой қурилса, юқорида айтиб ўтилган корхоналарда беш йил давомида янги цехларни ишга туширмай маҳсулот ишлаб чиқаришни бемалол 50—60 процент кўпайтирса бўлади. Республика Госплани ана шу масалага эътибор бериши лозим.

— КПСС Марказий Комитетининг сентябрь Пленуми қарорлари коммунистик жамият қуриш вазифасини амалга оширишда катта роль ўйнайди,— деб сўз бошлади Тошкент тўқимачилик комбинати партия комитетининг секретари ўртоқ **А. Пивкина**. — Комбинат корхоналарида ўтаётган партия йиғилишларида коммунистлар ва бутун тўқимачилар Пленум қарорларини якдиллик билан маъқулламоқдалар. Барча цех, участка, смена фабрика ва бўлимларда бу тарихий қарорлар ҳақида лекция ва суҳбатлар ўтказилмоқда. Шу асосда тарбиявий иш кучайтириляпти.

Партия ташкилоти кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш, коммунистлар ва комсомолларнинг ишлаб чиқаришдаги авангардлик ролини ошириш, ҳар бир раҳбар ходимнинг топширилган ишга нисбатан масъулиятини кучайтиришга алоҳида эътибор бермоқда. Комбинатда кадрларнинг иқтисодий билимларини ошириш юзасидан маълум ишлар қилинди. Биз барча экономика хизматлари фаолиятини қайта қурамиз. Улар иқтисодий анализ билан чуқур шуғулланадиган, ишлаб чиқаришнинг кемтик жойларини аниқлаш ва тезда бартараф этадиган бўлишлари лозим. Инженер-техник ходимлар, партия, комсомол ва касаба союз активининг малакасини оширамиз. Иқтисодий ўқувга, янги техника ва технологияни ўрганишга эътибор янада кучаяди.

Ҳозирнинг ўзидаёқ партия комитети ҳузурида инженер-техник ходимлар, партия ва комсомол ташкилотлари секретарлари, парт-группорглари, агитаторлар, партия комиссиялари раислари учун учта назарий семинар ташкил этилди ва иш бошлади.

Семинарларга катта иш тажрибасига эга бўлган мутахассислар раҳбарлик қилишади. Ҳозир комбинатда 525 коммунист, инженер-техник ходим сиёсий ва конкрет экономикани ўрганмоқда.

Сиёсий ўқувнинг, тарбиявий ишларнинг, оммавий агитация ишларининг яхшиланиши фақатгина кадрларнинг иқтисодий билимларини оширишга эмас, комбинат коллективининг ишлаб чиқариш фаолиятини яхшилашга ҳам ёрдам бермоқда. Тўқимачилар шу кунгача етти йиллик планда белгиланганига қараганда 7,5 миллион сўмлик кўп ялпи маҳсулот тайёрлашди. Пландагидан ташқари 45 миллион метр тайёр газлама ишлаб чиқарамиз. Ип йигиришда меҳнат унумдорлиги 14, тўқимачиликда 18 процент ошди. Бу бутун коллективимиз фидокорона меҳнатининг мевасидир. Бизда 11 мингдан ортиқ киши келажак разведкачилари номини олиш учун курашда иштирок этмоқда.

Лекин шуни ҳам очиқ айтиш кераккки, корхонамизнинг фаолият даражаси давримизнинг юксак талабларига тўла жавоб бермаяпти. Шу йилнинг III кварталида ишимиз кўрсаткичлари пасайиб кетди. 10 ойлик планни бажармадик. Тўғри, бунда корхона раҳбарлиги, партия, касаба союз ташкилотларининг катта айби бор. Лекин айрим объектив камчиликлар ҳам мавжудки, улар иш кўрсаткичларимизнинг яхшиланишига салбий таъсир кўрсатмоқда. Бунинг учун бизга раҳбар ташкилотлар яқиндан ёрдам беришлари керак. Жумладан, янги ип фабрикаси қурилишини тезлаштириш лозим. Бу фабрика 1963 йилда ишга туширилиши керак эди, лекин у ҳамон қуриляпти.

Бекобод шаҳар партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ **И. Ҳусниддинов** минбарга чиқади.

— Сўнгги йилларда шаҳар саноати тез суръатлар билан юксалди, — дейди у. — Етти йилликнинг ўтган даврида ялпи саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш 80 процент ортди. Шаҳар саноати етти йиллик топшириқни октябрь ойида тўла бажарди. Шу йилнинг тўққиз ойи иш якунлари ҳам чакки бўлмади. План 102,5 процент қилиб адо этилди. Қўшимча 1 миллион 200 минг сўмлик маҳсулот тайёрланди.

Корхоналаримизнинг ишлаб чиқариш фондлари сўнгги йилларда кескин ортди. Реконструкция қилиш ва янги ишлаб чиқариш объектларини ишга тушириш туфайли цемент комбинати қуввати 3,2 баравар ошди. Металлургия заводида 2-методик қиздириш печи, пўлатни узлуксиз қуйиш установкаси фойдаланишга топширилди. Гўшт комбинати, темир-бетон буюмлари заводида янги қувватлар ишга туширилди. «Цемремонт» механика заводи қурилди.

Агар ана шу корхоналардаги мавжуд ички резервлардан тўла фойдаланганимизда саноатимиз иш якунлари янада баракали бўларди. Ишлаб чиқаришга раҳбарликнинг эскириб қолган усули бунга йўл қўймади. Моддий-техника таъминоти, планлаштиришдаги чалкашликлар, ҳар бир коллективнинг ўз иш натижаларидан етарли моддий манфаатдор эмаслиги бунга ҳалақит берди.

Шунинг учун ҳам шаҳримиз саноатчилари ишлаб чиқаришга хўжалик раҳбарлигининг тармоқ принципини жорий қилиш юзасидан КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленуми белгилаган тадбирларни зўр хурсандчилик билан кутиб олдилар. Эндиликда ҳар бир корхона ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари ўз меҳнатлари натижасидан моддий манфаатдор бўладилар. Ички резервларни қидириб топиш ва улардан фойдаланишга ҳаракат қиладилар. Бундай резервлар эса шаҳар корхоналарида битмас-туганмасдир.

Ўзбекистон металлургия заводини олиб кўрайлик. Бу республикамизнинг энг илғор корхоналаридан ҳисобланади. Ҳар йили кўплаб янги техника жорий қилинади бу ерда. Ишлаб чиқаришнинг эффективлиги ортмоқда. Ўтган йили корхона 950 минг сўмлик фойда олди. Бу, асосий фондларнинг ҳар бир сўмига айлантириб ҳисоблаганда 5 сўм 08 тийинни ташкил этади. Лекин мавжуд қувватлардан жуда қониқарсиз фойдаланилмоқда. Қозоғистон металлургия заводида Бекобод металлургия заводидагига қараганда 45 процент кўп маҳсулот тайёрланаяпти. Ваҳоланки, бу заводнинг ишлаб чиқариш фондлари анча кам. Бу асосий фондлардан қониқарсиз фойдаланиш натижасидир.

Худди шундай аҳволни цемент комбинатида, бошқа корхоналарда ҳам кўриш мумкин. Биз бундан буён ана шундай масалаларга эътиборни кучайтирамиз. Ўйлаймизки, янгидан ташкил этилган тармоқ министрликлари ўз қарамоғларидаги корхоналар фаолиятини ҳар томонлама яхшилашга зарур ёрдамни кўрсатадилар.

Шаҳримиз саноатчилари етти йилликнинг сўнгги йилини яхши кўрсаткичлар билан якунлаш учун ўз зиммаларига юксак мажбуриятлар олишди, — дейди нотиқ сўзининг охирида. — Корхоналаримиз коллективлари йил охиригача яна пландагидан ташқари 1 миллион сўмлик ялпи маҳсулот тайёрлашга аҳд қилдилар.

Актив қатнашчилари Тошкентдаги 1-пойафзал фабрикасининг директори ўртоқ **Н. В. Кондратьев** нутқини зўр эътибор билан тингладилар.

— Фабрикамиз шу йилнинг иккинчи кварталидан савдо ташкилотлари билан бевосита алоқа қилиш асосида ишлай бошлади,— дейди нотиқ. — Бу усулни қўллаганимизга озгина вақт бўлганига қарамай, ижобий натижалар бермоқда. Фойдасини ҳар куни кўриб турибмиз. Илгари план юқори ташкилотлар томонидан белгиланарди. Бу планларни биз меҳнаткашларнинг эҳтиёжига, талабига қараб ўзгартира олмасдик. Планда қайси моделдаги оёқ кийимидан қанча етказиб бериш қатъий қилиб қўйиларди. Бунда биз харидорбоп бўлмаган маҳсулотлар ишлаб чиқаришга мажбур бўлардик. Оқибатда ярим миллион жуфт оёқ кийими корхонамиз складларида туриб қолди. Чунки уларни ҳеч ким сотиб олмади.

Ишнинг янгича ташкил этилиши, савдо ташкилотлари билан бевосита алоқа ўрнатилиши, уларнинг заказн асосида маҳсулот ишлаб чиқариш ишимиз кўрсаткичларини бирмунча яхшилади. Биз харидор севмайдиган пойафзал хилларини тайёрлашни тўхтатдик. Унинг ўрнига кўплаб харид қилинаётган хилларини ишлаб чиқарабошладик. Натижада III кварталда 81 минг сўмлик фойда олдик. Пойафзалчиларнинг ўз иш натижасидан манфаатдорлиги ортди. Сўнгги олти йил ичида ишчилар, инженер-техник ходимлар, бирор марта ҳам мукофот олишмаган эди. Эндиликда эса мукофот оладиган бўлиб қолдилар. Ишчиларнинг ўртача иш ҳақи 6 процент, инженер-техник ходимлариники эса 7 процент ортди. Меҳнат унумдорлиги кескин кўпайди. Ишимизнинг дастлабки натижалари КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленумининг қарорлари нақадар ҳаётий ва вақтида қабул қилинганлигини кўрсатади.

«Ташсельмаш» заводи партия комитетининг секретари ўртоқ **С. И. Рудюк** шундай деди:

— Қишлоқ хўжалик йили якунлари барча меҳнаткашлар қатори корхонамиз коллективини беҳад хурсанд қилмоқда. Чунки биз ҳам пахтачиликни ривожлантиришга, комплекс механизациялашга катта ҳисса қўшмоқдамиз. Лекин машинасозларимиз колхоз ва совхозларда «зангори кема»лардан унумсиз фойдаланилаётганлиги учун афсусланмоқдалар. Масалан, ўтган йили республикамиз пахта далаларида ҳар бир агрегат билан 50,5 тонна «оқ олтин» терилди. Бу йилги аҳвол ҳам қувончли эмас. Ҳозир колхоз ва совхозларда 23 мингта пахта териш машинаси бор. Улар ёрдамида хирмонга тўкилган «оқ олтин» миқдори 860 минг тоннани ташкил этди. Ҳар бир машина билан терилган пахта миқдори ўртача 38 тонна бўлди.

Нотиқ янги машиналарни ўзлаштириш билан боғлиқ бўлган масалалар ҳақида батафсил тўхтади. У, агрегатлар ҳар томонлама пухта синалмасдан кўплаб ишлаб чиқаришга жорий қилинаётганлигини танқид қилди. Сўнгги олти йил ичида заводимиз коллективи тўрт хил пахта териш машинаси тайёрлашни йўлга қўйди. Бунинг ўзи бўлмайди, албатта. Жуда кўп миқдорда қўшимча маблағ, ишчи кучи сарфланади бунинг учун. Оснасткалар қайта ясалади, ишлаб чиқариш янги талаб асосида қайта ташкил этилади. Шундай вақтда маҳсулот сифатини яхшилаш, таннархини камайтириш борасида дурустроқ натижаларга эришиб бўлмайди. Корхонамиз коллективи ХТ-1,2 пахта териш машинасини ишлаб чиқариш давомида унга ўтган йили 4,5 мингта тузатиш киритди. Бу йил ҳам юзларча ўзгартириш киритилди. Шу йўл билан унга меҳнат ва маблағ сарфиёти 10 процент камайтирилди. Лекин унинг таннархи ҳали ҳам анча қиммат. Шунинг учун бундан буён ҳар бир агрегатни кўплаб ишлаб чиқаришга киришишдан олдин уни йиллар давомида ҳар томонлама пухта синаб кўриш лозим.

Шунингдек музокараларда Олтинтопган қўрғошин-руҳ комбинати директори **П. С. Поклонский**, Тошкент область касаба союзлари Советининг секретари **А. В. Бранлов** ўртоқлар сўзладилар.

Актив йиғилишида Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг секретари ўртоқ И. Г. Анисимкин нутқ сўзлади.

Йиғилишда муҳокама қилинган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.

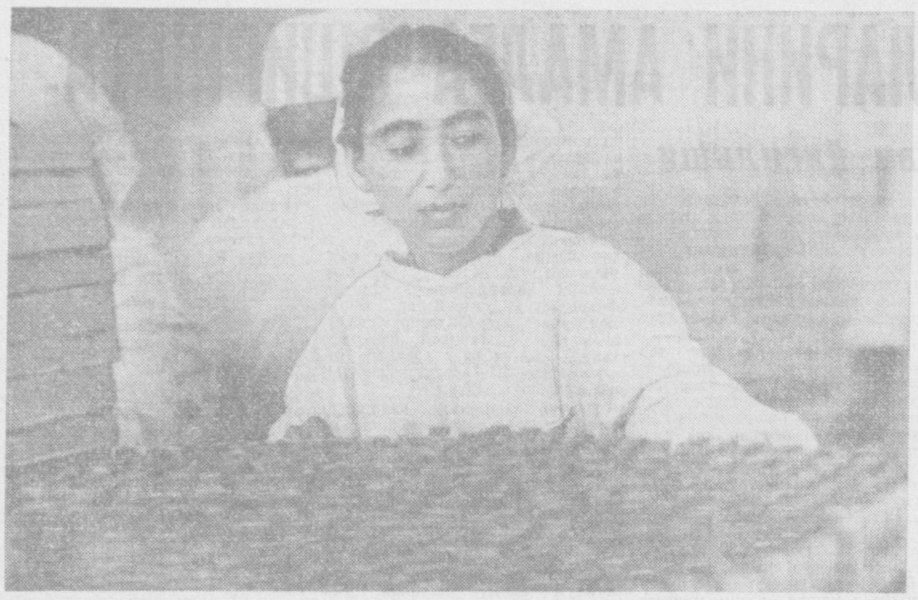

Малика Шоқамбарова ўн йилдан бери Тошкент химия фармацевтика заводида толмай меҳнат қилиб келяпти. Шу давр ичида у ўзининг хушмуомалалиги, меҳнатсеварлиги билан кўпчиликка танилди, обрў-эътибор орттирди. Ўртоқ М. Шоқамбарова шу кунларда Улуғ Октябрь байрами шарафига меҳнат вахтасида туриб ажойиб ютуқларни қўлга киритмоқда. У планга қўшимча равишда дори-дармонлар ишлаб чиқармоқда. Суратда: ўртоқ М. Шоқамбарова.

А. Палехов фотоси.

ТОШКЕНТ ЯНГИЛИКЛАРИ

БАЙРАМ ТАРАДДУДИ

Пойтахтимиз кўчаларида, хиёбонларида — ҳамма ёқда байрам тараддуди. Бинолар пештоқига маржондек лампочкалар осилмоқда. Ол байроқлар куз шамолида майин тебранмоқда. Магазинларда сотувчиларнинг қўли-қўлига тегмайди. Кишилар ҳозирданоқ байрам дастурхони ғамини емоқдалар.

Катта айём арафасида нон-булка комбинати меҳнатсеварлари фақат магазинларгагина эмас, кишиларга бевосита заказ бўйича ҳам турли ширинликлар ишлаб чиқаришга қарор қилдилар. Улар орасида фарзандларимизга ҳилма-ҳил ширинликлардан тайёрланган совғача ҳам бор. Турли хил торт ва кекслар, вафли ва булкалар байрам дастурхонимизни безайди.

Ўтган ойлар мобайнида шаҳримизда 40 дан ортиқ озиқ-овқат магазинлари очилди. 30 мингдан ортиқ ҳар хил совғалик комплектлар шу магазинларда сотилаётир. Байрам арафасида Тошкент кабель заводи ишчилари ҳам ўз магазинларига эга бўлдилар. Ҳозир 12 сотувчи ишчилар хизматида. Озиқ-овқатдан тортиб саноат молларигача шу ердан харид қилинаверади.

Ҳозир Карл Маркс кўчасидаги собиқ «Болалар дунёси» магазини реконструкциядан чиқди. Бу ерда энди фақат аёллар кийим бошлари савдо қилинади.

Яқинда пойтахт студентлари ҳам бинокорлардан ажойиб совға олишди. Студентлар шаҳарчасида 280 ўринли шинам ошхона биноси қурилиши тугалланиб, фойдаланишга топширилди. Высоковольтний массиви ва Муқимий кўчаларида ҳам янги кафелар очилди. Буларнинг барчаси байрам кунлари ҳамшаҳарларимиз хизматингизда бўлади.

М. ЗАРИПОВ.

ҚЎҒИРЧОҚ ТЕАТРИ СПЕКТАКЛЛАРИ

Тошкентдаги республика қўғирчоқ театри қишки мавсумини бошлади. Янги мавсумга театр коллективи пухта ҳозирлик кўрди.

Бу ерда, аввало шуни айтиш керакки, театр биноси қайтадан бутунлай жиҳозланди. Бинога безакли паннолар ўрнатилди. Янги овоз проекцияси ишга туширилди.

Мавсумга тайёргарлик кўриш даврида театр коллективи пойтахт областининг бир неча районида гастроль томошаларини кўрсатди. Оққўрғон, Янгийўл районлари колхоз ва совхозларида ҳам спектакллар намойиш қилинди.

Қўғирчоқ театри янги мавсумнинг дастлабки кунларида Тошкентдаги 135, 42-мактабларга меҳмон бўлиб боради ҳамда репертуаридаги энг яхши спектаклларни ўқувчиларга кўрсатади.

Ёш томошабинлар бу мавсумда театр саҳнасида бир неча янги спектаклларни кўришга муваффақ бўладилар. Ўқувчиларнинг қишки каникули кунларида театр ўз саҳнасида Е. Шварц томонидан инсценировка қилинган «Қор маликаси», румин халқ эртаги асосида ишланган «Қорбобо қаерда қолди?» деган спектаклларни кўрсатади.

Шунингдек, кичкинтойларнинг севимли артистлари республикамизнинг Бухоро ва Фарғона областларига гастролга боришади.

ЯНГИ ДОРИХОНАЛАР

153-қурилиш тресги бинокорлари Чилонзорнинг «12—Г» секторида катта дорихона биноси қурилишини тугалладилар. Дорихона замонавий ускуналар билан тўла қуролланган. Бу ердан барча хил дори-дармонларни топаоласиз.

Шу кунларда пойтахтимизда яна икки дорихона қурилиши жадал суръатлар билан олиб борилмоқда. Улар асбобсозлик заводи ҳузурида ва Глинка кўчасида қад кўтараяпти.

Ф. БАҲРОМОВ.

БОШ-ОЁҚ КИЙИНАЙ ДЕСАНГИЗ

Октябрь колхоз бозори ёнида икки қаватли улкан бино қад кўтарди. Унинг теварак атрофи ойнаванд. Олд томонида жажжи хиёбон. Пештоқига «Саноат моллари магазини» деб ёзиб қўйилибди. 159-қурилиш трестининг қўли гул бинокорлари бу янги магазин қурилишини муддатидан олдин тугалладилар.

Янги магазиннинг биринчи қаватида болалар дунёси жойлашган. Жажжи пойафзаллар ҳам, бежирим пальто ва костюмлар ҳам шу ерда. Фарзандларингиз дидига мосини танлаб олаверасиз. Иккинчи қаватда эса аёллар ва эркаклар кийимбошлари билан савдо қилинади. Бош-оёқ кийинишни истаган киши шу магазинга келсин. 17 та секциядаги 200 сотувчи сизнинг хизматингизда бўлади.

ЎЛКА МАДҲИ

Чирчиқдаги 4-шаҳар кутубхонасида «Совет Ўзбекистони СССР халқлари оиласининг тенг ҳуқуқли аъзоси» деган темада қизиқарли кеча бўлиб ўтди. Лектор Б. А. Простакова Совет ҳокимияти йилларида барпо этилган кимёгарлар шаҳри Чирчиқ, кончилар шаҳри Оҳангарон, рангли металлургия кони Бекобод ва бошқа шаҳарларнинг барқ уриб ўсаётгани, Иттифоқ миқёсида тутган ўринлари ҳақида мароқли ҳикоя қилди. Лекциядан сўнг Ўзбекистон бойликларини ифодаловчи бир неча киножурналлар кўрсатилди. Залда ташкил қилинган китоб витринасидаги адабиётлар ҳам республикамизнинг Улуғ Октябрь социалистик революциясидан кейин босиб ўтган шонли йўлини акс эттирарди.

Т. СИХАРУЛИДЗЕ.

Ўртўқмоқ

АНҚОВЛАР

Моисей Югайнинг хўп одати борда. Агар сахийлиги тутиб қолса борми, қуюқроқ салом берган кишига ҳам «ке, кетса менинг ҳамёнимдан кетадими» дейди-ю, мактаб эшигини ланг очиб беради.

Ўтган йилнинг ноябрь ойи эди. 50-мактаб директори Моисей Югай ҳузурида пайдо бўлган Константин Петришчев:

— Ассалому-алайкум, — деди директор қаршисида икки букилиб.

— Салом, келсинлар, хизмат, — деди у ҳам оғзининг танобини қочириб.

— Шундай, паноҳларидан иш излаб...

— Жоним билан, бизда дурадгорлик, қоровуллик штати ҳам бўш. Хоҳлаганингиз...

— Майли, биз унақа касб танлайдиганлардан эмас. Қайси бири бўлса ҳам биз рози.

— Ҳужжатларингиз борми?

— Бўлмасамчи?, —Петришчев тортмадан тортмага тушавериб титилиб кетган«меҳнат дафтарчаси»ни директорга узатди.

— Паспортингизчи?

Петришчев аллақандай бўлиб кетди. Лекин сирини бой бермади.

— Паспортимнинг муддати ўтинқираган эди, янгисини олаяпман, — деди у мулойимлик билан.

— Унда қандай бўларкин?

— Қандай бўларди? Сизга қоғоз керакми ёки менми? Наҳотки менга ишонмасангиз. Ўзим қоровул бўлсам. Нима мактабнинг супиргисини олиб қочармидим.

— Кечирасиз, Константин Петришчев. Мен ундай демоқчи эмасман-у, ҳар ҳолда тартиб-қоида шундайда. Бўлмаса шу бугундан бошлаб дурадгорликни ҳам, қоровулликни ҳам қабул қилаверасиз,— деди директор тантилиги тутиб.

Саховатли директор, Петришчев ҳали ҳужжатларини расмийлаштиришга улгурмай туриб уни хўжалик ишлари бўйича ўзига ўринбосар қилиб олди. Лақма директорни ўз тузоғига илинтириб олган Константин Петришчев тез орада унча-мунча ўқитувчиларни ҳам менсимайдиган бўлиб қолди. У хўжалик ишлари бўйича директор ўринбосари сифатида ўқитувчиларга маош тарқатаётганида ҳар гал «сенлар учун қачонгача югурдаклик қиламан» деб ўзича режалар тузиб юрди...

Синамаган кишига ортиқча ишониш, унга масъулиятли вазифани топшириб қўйиш қандай оқибатларга олиб келишини директор мана энди тушуниб етди. К. Петришчев 25 сентябрда район халқ маорифи бўлимидан ўқитувчиларга берилиши керак бўлган 4707 сўм пулни олди-ю, хотини ва ўғлини олиб хайр-маъзурни насия қилиб қочиб қолди. Шу куни ўқитувчилар «кассир»нинг йўлини пойлаб кунни кеч қилишди. Эртасига ҳам К. Петришчевдан дарак бўлмади. Шундан сўнг воқеани суриштириб аниқлашгач, мактаб директори М. Югай пешонасига шапиллатиб уриб қўйди. Ҳа, унинг бу янглишиши мактаб коллективига жуда қимматга тушган эди.

Ўрта Чирчиқ район халқ маорифи бўлими кассири В. Коробкина ҳам лақмаликда мактаб директори М. Югайдан қолишмайди. Райондаги 120 та мактаб кассирларини беш қўлдек биламан-ку, деб ишонч қоғози ва паспортларини суриштирмай катта суммадаги пулни бериб юбораверди. Мактаб директори М. Югай ва кассир Коробкиналарнинг анқовлиги ўғри К. Петришчевга жуда қўл келди. Бу бутун бир коллектив маошини қўлтиққа уриб лақма-анқовларга миннатдорчилик билдириб, ғойиб бўлди.

Ўғирлик режасини илгаридан тузиб қўйган К. Петришчев мактабда ҳеч қандай из қолдирмаган эди. Ўғрининг расми ҳам, паспортидан кўчирма ҳам йўқ, қаерда яшаши, пропискадан ўтган жойи ҳам номаълум. К. Петришчевга катта ишонч билдирган «билармон» директор ҳам бу саволларга жавоб қайтаролмади. Лекин ҳушёр милиция ходимлари жиноятчини қўлга туширишлари турган гап. Аммо жиноятнинг содир бўлишига асосий сабабчи бўлган анқовлар М. Югай ва В. Коробкиналар ўз вазифаларига нақадар совуққонлик билан қараб келганлиги кўпчиликни ажаблантирмоқда.

Ш. УМУРЗОҚОВ.

ПОЙМА-ПОЙ

«Уртўқмоқ»қа яқинда ўз шинавандаларидан бир хат келди.

«Қадрдоним «Уртўқмоқ»! — деб ёзибди ТошДУ студенти М. Ҳазратқулов.— Очиғини айтақолай. Сенинг «Чаласаводликни тугатиш курси» очганлигингдан бохабар бўлганимда пича ранжиган эдим. Наҳотки ҳали ҳам чала саводлар кўп бўлса деб. Хато ўйлабман, узр.

Куни кеча ўз кўзим билан кўриб, кўзларимга ишонмай, ўқиган жумлаларни шундоқ кўчириб сенга юбораяпман. Мана:

«Тошкент шаҳар Октябрь район Ак-тепа махалля комитети»

(Мазкур маҳалла комитети идораси вивескасидан).

Бундай мошхўрда жумлани қайси билимдон ихтиро қилган экан?

Яна бир мисол:

«Далат банкаси, Тошкент шахар Ленин шахар бўлими»

Ажабо, Тошкент шаҳрида Ленин шаҳари бор экан-у, биз беҳабар қолибмиз-а».

Азизим, Ҳазратқулов! Ленин шаҳарини тағин Тошкентдан қидириб юрманг, беҳуда овора бўласиз. Яхшиси, ўша идоранинг, яъни давлат банкаси, Тошкент шаҳар Ленин райони бўлими раҳбарларидан сўраб қўяқолинг, кўз очиб юмгунингизча кўрсатиб беришади. Ажаб эмас, сизнинг баҳонангиз билан идораларининг пешонасига битилган **«далат»** сўзини **«давлат», «шахар»**ни **«шаҳар», «Ленин шаҳари»**ни «Ленин райони» деб тўғрилаб қўйишса.

Ер куррасида

ДИАЛЛО ТЕЛЛИ: ҚУЛЛИКНИ ҚОНУНЛАШТИРИШГА УРИНИШ

АДДИС-АБЕБА, 30 октябрь. (ТАСС). Африка Бирлиги Ташкилотининг бош секретари Диалло Телли Англия бош министри Вильсон билан Жанубий Родезия ирқчи ҳукуматининг бош министри Смитт ўртасида олиб борилган музокаралар тўрт миллионли африкаликларни икки юз минг кишидан иборат инглиз мустамлакачиларининг қулларига айлантиришга қаратилган ҳийла-найрангдир, деди. Телли кеча Африка Бирлиги Ташкилотининг Эфиопия пойтахтидаги штаб-квартирасида ўтказилган матбуот конференциясида сўзга чиқиб, Англия ҳукумати турли ҳийла-найранг ишлатиб, Жанубий Родезиядаги оқ танли озчиликни қонунсиз равишда «мустақиллик» эълон қилишни қонунлаштиришга уринмоқда, деди. Мен шуни очиқ-ойдин айтмоқчиманки, деб давом этди Африка Бирлиги Ташкилотининг бош секретари, Жанубий Родезиянинг озчилик ҳукуматига асосланган ҳар қандай мустақиллик-ошкора ёки яширин мустақилликка йўл қўйилиши мумкин эмас. Диалло Телли эслатиб ўтдики, Африканинг мустақил давлатлари бошлиқлари Аккрадаги (Гана) Ассамблеяда Жанубий Родезия кризисини ҳал этиш тўғрисида «ҳарбий комиссия» тузиш тўғрисида қарор қабул қилдилар. Бу комиссия, деди Телли конкрет тадбирлар ишлаб чиқиш мақсадида иш бошлади.

СОВЕТ ДЕЛЕГАЦИЯЛАРИ ЖАЗОИРГА КЕЛДИ

ЖАЗОИР. Жазоир революциясининг 11 йиллигини байрам қилишда қатнашиш учун Совет Иттифоқи делегациялари Жазоирга келди. Биринчи делегацияга КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР Олий Совети Миллатлар Советининг раиси Я. В. Пейве, иккинчи делегацияга СССР Қуролли Кучлари бош штабининг бошлиғи, Совет Иттифоқи маршали М. В. Захаров бошчилик қилмоқдалар.

КЕНГАШ ОЧИЛДИ.

ЖАЗОИР, 30 октябрь. (ТАСС). Бу ерда Осиё ва Африка мамлакатлари ташқи ишлар министрларининг кенгаши очилди.

АҚШДА ЕР ОСТИ ЯДРО ҚУРОЛИ ПОРТЛАТИЛДИ

НЬЮ-ЙОРК, 30 октябрь. (ТАСС). Қўшма Штатлар Амчитка оролида (Аляска) кеча 2.300 фут чуқурликда ядро қуроли портлатди. Расмий маълумотларга кўра, бу экспериментдан мақсад ядро портлашларини Ер қимирлашдан ажратиб олишга ёрдам берадиган тадқиқотлар ўтказишдир.

ХИРОСИМАДА САМИМИЙ УЧРАШУВЛАР

ХИРОСИМА. Якшанба куни Хиросима аҳолиси бу ерга келган Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари — космонавтлар Валентина Николаева—Терешкова ва Андриян Николаевни хушнудлик билан кутиб олди. Минглаб хиросималиклар советлар мамлакатидан келган меҳмонларни тинчлик паркида шодхуррамлик билан табрикладилар. Космонавтлар ана шу шаҳарнинг Америка атом бомбаси портлашидан ҳалок бўлган аҳолисига ўрнатилган ҳайкал остига гулчамбарлар қўйдилар.

Космонавтлар қаерга бормасинлар, хиросималиклар уларни қизғин кутиб олдилар. Космос қаҳрамонлари Хиросима кўрфазидаги Миядзима оролини бориб кўргханларидан кейин, уларни почта хизматчиси Дзанэдзи Иосиоко ва Кимико Хисанагаларнинг тўйига таклиф қилишди.

Кечқурун Совет Иттифоқи билан дўстлик маҳаллий ташкилотлари космонавтлар шарафига катта қабул маросими ўтказдилар. Қабул маросимида Совет Иттифоқидан келган меҳмонлар совет кишиларининг япон халқига нисбатан дўстлик туйғулари ҳақида гапириб бердилар.

АФҒОНИСТОН ҲУКУМАТИ ИСТЕЪФО БЕРДИ.

ҚОБУЛ, 30 октябрь. (ТАСС). Кеча бош министр Муҳаммад Юсуф ҳукуматнинг истеъфо берганлиги тўғрисидаги аризани Афғонистон подшоси Муҳаммад Зоҳир Шоҳга топширди. Аризада, бетоблигим сабабли бош министрлик лавозимини тарк қилаётирман, дейилади. Подшо ҳукуматнинг истеъфосини қабул қилди ва министрларга ўз вазифаларини янги ҳукумат тузилгунча бажариб туришни топширди.

Қобул радиосининг хабарида айтилишича, подшо Зоҳир Шоҳ янги ҳукумат тузишни Юсуф ҳукуматида матбуот ва ахборот министри бўлиб турган Муҳаммад Хошим Мейвандвалга топширган.

Дананг яқинидаги жанглар

ПАРИЖ, 30 октябрь. (ТАСС). Жанубий Вьетнам ватанпарварлари бугун Жанубий Вьетнамнинг Дананг шаҳридаги АҚШнинг энг йирик авиация базасидан 15 километр ғарби-жанубдаги Америка пиёда қўшинлари лагерига ҳужум қилдилар.

Франс Пресс агентлигининг Сайгондан хабар беришича, лагердаги Америка денгиз пиёда қўшинларининг бўлинмалари «ўртача» талофат кўрдилар.

ЯМАНДА НАМОЙИШ

ҚОҲИРА, 30 октябрь. (ТАСС). МЕН агентлигининг мухбири Санодан хабар беради: минглаб ишчилар, студентлар, деҳқонлар, савдогарлар мамлакатдаги республика тузумини қувватлаб, кеча Яман пойтахти-Сано тарихида энг катта намойиш ўтказдилар.

Намойишчилар миллий бирликни ва республика тузумини мустаҳкамлашга чақирувчи плакатларни кўтариб шаҳар кўчаларидан ўтдилар.

Намойиш қатнашчилари Яман ҳукуматига содиқликлари ва уни қўллаб-қувватлашларини ҳамда республика ғалабаларини сақлаб қолишга бел боғлаганликларини ҳам айтдилар.

705 та самолёт уриб туширилди

ХАНОЙ, 30 октябрь. (ТАСС). Ўтган йилнинг 5 августидан шу кунгача Вьетнам Демократик Республикаси территорияси устида Американинг Вьетнам Демократик Республикасига қароқчиларча ҳужум қилган 705 та самолёти янчиб ташланди. Вьетнам информация агентлигининг ана шу хабарида 28 октябрда Тханьхоа вилоятида Американинг битта бомбардимончи самолёти, 20 октябрда эса, аниқланган маълумотларга кўра, Нгиало вилоятида иккита реактив қирувчи самолёт уриб туширилди.

Инглиз ҳукумати Аденда миллий озодлик ҳаракатини бостириш учун янги қўшинлар юбормоқда. Суратда: инглиз солдатлари ва қуролли полиция жазо операцияси ўтказаяпти. Бу галги операция оқибатида 300 киши қамоққа ташланди.

ЮПИ—ТАСС фотоси.

ФУТБОЛ

„ПАХТАКОР“НИНГ ҲАМ ЮЗИ ЁРУҒ

Утган шанба куни «Пахтакор» футболчилари республикамиз меҳнаткашларининг пахта тайёрлаш планини муваффақиятли бажарганликларини билган эдилар. Бу хушхабарни эшитган футболчилар «Локомотив» билан бўладиган ўйин олдидан ишқибозлари юзини ёруғ қилишга сўз бердилар.

Ҳамшаҳарларимиз бу аҳдларига содиқ қолишди ва ўйинни 2:0 ҳисоби билан ўз фойдаларига якунлашди. Биринчи тўп ўнинчи минутда киритилди. Красницкий тепган тўп майдон эгаларининг ҳимоячиси Чиненовга тегиб дарвозага кириб кетди. Яна ўн минут ўтгач, Красницкий урган штраф тўпидан сўнг ҳисоб ошди. Капитанимиз ўзининг машҳур зарбасини бераётганда «Локомотив» «девори» дарз кетди: темирйўлчи Орешников бу зарбадан чўчиб йўлни очиб қўйди.

«Пахтакор»дан мағлубиятга учраган «Локомотив» «А» класси юқори лигаси билан хайрлашишга мажбур бўлди. «Пахтакор» эса Москва командалари билан бўлаётган беллашувда енгилмас эканлигини яна бир бор намойиш қилди. Агар ҳамшаҳарларимиз 4 ноябрда турнир пешқадами «Торпедо»га бўш келмасалар, москваликлар бу йилги ўнта ўйиннинг биронтасида пахтакорчилар «курагини ерга тегизолмаган» бўладилар.

Якшанба куни бўлган ўйинлар Москва автозаводчиларини биринчи ўринга олиб чиқди. Улар Минсида маҳаллий динамочиларни 3:1 ҳисобида енгдилар. Шу куни москваликлар билан пойгалашаётган Киев динамочилари Кутаисида кутилмаган мағлубиятга учрадилар. Ҳисоб 0:1. Қолган ўйинлар қуйидаги натижаларни берди: «Черноморец» — «Зенит» — 0:0, «Спартак» — ЦСКА — 1:1, «Динамо» (Тбилиси) — СКА (Одесса) — 1:0, «Шахтер» — «Нефтяник» — 0:0, СКА (Ростов)—«Крилья Советов» — 4:0.

ТУРНИР ЖАДВАЛИ

Командалар	У.	Т.	О.
«Торпедо» М.	28	45—19	43
«Динамо» К.	27	46—19	40
ЦСКА	28	32—20	33
«Динамо» Мн	28	33—22	33
СКА Р.	28	38—29	33
«Динамо» М.	29	35—24	32
«Динамо» Тб.	28	31—26	30
«Зенит»	28	30—26	29
«Спартак» М.	28	23—21	29
«Пахтакор»	28	29—33	28
«Нефтяник»	29	27—31	27
«Шахтер»	28	24—26	26
«Кр. Советов»	29	33—37	26
«Черноморец»	29	33—37	26
«Локомотив»	31	37—47	24
«Торпедо» Кт.	29	22—63	16
СКА Од.	28	17—55	9

ИККИ ПЕШҚАДАМ

Ереваннинг «Арарат» ва Олмаотанинг «Қайрат» командалари юқори лигага ўтувчилар турнирида пешқадамлик қилишмоқда. Якшанба куни арман футболчилари Харьковда «Авангард»га 1:4 ҳисобида ютқазиб қўйгач, қозоқ футболчилари пешқадамга етиб олишди. «Қайрат» Ивановонинг «Текстильщик» командаси билан бўлган ўйинда бир очко олди. Ҳисоб 0:0. Ҳозир «Қайрат» ва «Арарат» 25 ўйиндан 31 очко, «Текстильщик» эса 30 очко тўплади.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

2 НОЯБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.00 —**Телевизион янгиликлар,** 18.20 —**Инглиз тили** (мактабгача ёшдаги болалар учун), 18.25 —КПСС МК сентябрь Пленуми қарорлари — амалда. **Маҳсулот сифати халқ назоратига олинсин,** 18.45 — **Реклама ва эълонлар,** 18.50 — **Опа-сингиллар** (бадиий фильм).

20.30 — **Эшиттиришлар программаси.**

Ўзбек тилида: 20.35 — **Телевизион янгиликлар,** 20.50 —**Концерт** (Янгиер шаҳар бадиий ҳаваскорлари ижросида). 21.30 — **Чапаев** (бадиий фильм).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 19.30 — **Адабий топишмоқ** (мактаб ўқувчилари учун). 20.05 —**Тошкент янгиликлари,** 20.15 —**Газ ҳавзаси** (телеочерк).

Рус тилида: 20.35 — **Бошқирд балети усталари,** 21.20—**Тошкент янгиликлари,** 21.30—**Яков Свердлов** (бадиий фильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 2/XI да **Флория Тоска** (кеч соат 7 да бошланади).

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 2/XI да **Мирзо Улуғбек,** 3/XI да **Алишер Навоий.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 3/XI да **Уғил уйлантириш.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА— **Грузин цирки артистларининг гастроли.**

КИНО

Ёлғизлик (1 ва 2-серия)—НАВОИЙ номли, «ЎЗБЕКИСТОН», «ИСКРА», САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Унутилган ота-боболар сояси — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА», (кундуз ва кечқурун).

Тепамизда жанубий крест — «МОСКВА» (эрталаб соат 10 ва кундуз 2 да).

Ленин Октябрда — НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10 да).

Оптимистик трагедия — «ЎЗБЕКИСТОН» (эрталаб соат 10 да).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

мактаб ўқувчиларининг каникул кунларида

Грузин цирки артистларининг иштироки билан

болалар томошалари

4, 5, 6, 9, 10/XI да кундуз соат 12 да, 7/XI да кундуз соат 12 ва 4 яримда, 8/XI да кундуз соат 12 ва 3 да бошланади.

Билетлар сотилмоқда.

ТОШКЕНТ КАНОП ФАБРИКАСИ

ленточница, съёмчи, йигирувчи, моталчи, тўқувчи касбларига ўргатиш учун 17 ёшдан тортиб

хотин-қизлар

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати 2-4 ой. Ўқиш даврида стипендия тўланади ва кейинчалик икки дам олиш куни бўлган икки сменали ишбайга кўчириладилар.

Ёлғиз кишилар ётоқ билан таъминланади.

Ленин район, Полторацкий кўчаси, Крупская тупик, 8-уйда кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин (1, 5, 8, 9, 12-трамвай, 1, 5, 9-троллейбуснинг «Полторацкий кўчаси» остановкаси).

ТОШКЕНТ ШАҲАР ТЕХНИК ИНВЕНТАРИЗАЦИЯ БЮРОСИ

уй фонди инвентаризаторларини тайёрлайдиган

КУРСГА

ўрта маълумотли кишиларни

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Мурожаат учун адрес: А. Тўқаев кўчаси, 28-уй.

«СТРОЙТЕРМОИЗОЛЯЦИЯ» БОШҚАРМАСИГА

силикатчи ёки қурувчи инженер

КЕРАК

Тошкент шаҳар, Чехов кўчаси, 23-уй.Телефон: 3-08-96.

«ПРОМТЕХМОНТАЖ» ЧИРЧИҚ МОНТАЖ БОШҚАРМАСИГА

металл конструкциялар, йиғма темир-бетон, технологик ускуна, трубопроводларни монтаж қилувчи слесарлар

КЕРАК

Ёлғиз кишилар ётоқ билан таъминланади.

Адрес: Чирчиқ шаҳар, Вокзальная кўчаси, 2-уй.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА»)— Орган Ташкентского обкома, горкома КП Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 29004. Редактор ўринбосарлари—25885, 26232. Масъул секретарь—34808. Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари—31936. Партия турмуши— 25811. Саноат, транспорт ва қурилиш, ахборот ва спорт бўлимлари — 33786. Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — 29040. Совет ишлари, маиший ва шаҳар хўжалиги бўлими — 28761. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 34048. Эълонлар бўлими — 28142. Коммутатор — 30249 дан 30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри

Р- 10241 Индекс 64969. Нашр. № 1882.